

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 18P/17/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6719203788
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Janette Nôtová
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2021:6719203788.16

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen pred samosudkyňou Mgr. Janette Nôtovou, v právnej veci maloletých detí: Rebeca Kúšová, nar. XX. XX. XXXX, t. času bytom ako otec a J. N., nar. XX. XX. XXXX, t. času bytom ako matka, obaja zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, pracovisko Krupina, deti rodičov - otca B. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom v G., G. XXX, toho času bytom v X., V. V. XXX/X, právne zastúpený: Spoločnosť ŠKODA LEGAL, s. r. o., Jarabinková 17563/2C, 921 09 Bratislava, IČO: 47 244 259 a matky W. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom v G., G. XXX, právne zastúpená: Mgr. Henrichom Schindlerom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom v Banskej Bystrici, J. Kráľa 7, o návrhu matky na zákaz styku otca s maloletými deťmi a protinávrhu otca na úpravu styku s maloletými deťmi, takto

rozhodol:

I. Konanie o návrhu matky na zákaz styku otca s mal. L. N., nar. XX. XX. XXXX sa **z a s t a v u j e** .

II. Návrh matky na zákaz styku otca s mal. J. N., nar. XX. XX. XXXX sa **z a m i e t a** .

III. Protinávrh otca na úpravu styku s mal. deťmi L. a J. sa **z a - m i e t a** .

IV. Súd **u k l a d á** výchovné opatrenie matke, otcovi a maloletým deťom - **p o v i n n o s ť** podrobiť sa odbornému poradenstvu v zariadení podľa doporučenia kolízneho opatrovníka za účelom nadviazania vhodnej komunikácie medzi otcom a matkou, smerujúcu k vytváraniu možnosti stretávania sa otca s maloletým J. a psychologickéj prípravy maloletého na stretávanie sa s otcom, za účelom obnovenia vhodnej komunikácie a kontaktu medzi matkou a maloletou L., na obnovenie kontaktu medzi maloletými deťmi L. a J. navzájom.

V. **Z r u š u j e** sa neodkladné opatrenie uložené Okresným súdom Zvolen uznesením sp. zn. 18C/17/2019 zo dňa 03. 09. 2019 v spojení s uznesením Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15CoP/37/2019 zo dňa 06. 11. 2019, ktorým bol uložený otcovi zákaz styku s mal. J. N., nar. XX. XX. XXXX.

VI. **Z r u š u j e** sa neodkladné opatrenie uložené Okresným súdom Zvolen uznesením sp. zn. 18C/17/2019 zo dňa 14. 08. 2020, ktorým súd uložil matke, otcovi a maloletým deťom povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu.

VII. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

VIII. Štátu sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka podala na tunajšom súde dňa 15. 08. 2019 návrh, v ktorom žiadala, aby súd zakázal otcovi stýkať sa s maloletými deťmi. Svoj návrh odôvodnila tým, že manželstvo rodičov bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 17P/22/2018 zo dňa 18. 12. 2018 a deti boli zverené do starostlivosti matky, pričom bola schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej bol otec oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každú párnú sobotu od 09:00 hod. do 18:00 hod. Následne došlo k vážnemu narušeniu vzťahov medzi otcom a maloletými deťmi, deti otca odmietajú, boja sa ho, pretože sa im vyhráza, zastráša je ich a je voči nim agresívny. Zhoršil sa psychický stav u maloletej L., ktorá je sledovaná v psychiatrickej ambulancii MUDr. L., pričom psychiatricka odporúčala vyriešiť situáciu s nútením návštevy k otcovi. L. v čase určenom súdnym rozhodnutím nechce s otcom tráviť čas, bojí sa ho. Maloletý Frederik má z otca strach, v jeho prítomnosti plače, a keď sa má s otcom stretnúť, prosí matku, aby ho nedávala otcovi. Matka poukázala na to, že otec počas stretnutí núti deti chodiť do bytu jeho aktuálnej priateľky a stretávať sa s ňou. Jedná sa o ženu, s ktorou udržiaval kontakt už počas manželstva, o čom deti vedia a boli tým hlboko traumatizované. Dozvedeli sa tiež, že manžel otcovej priateľky si siahol pravdepodobne v dôsledku uvedených udalostí na život, čo pociťujú ako veľkú traumu a uvedenú skutočnosť deti vyhodnocujú negatívne vo vzťahu k otcovi. V záujme ochrany maloletých detí, najmä ich zdravého fyzického a psychického vývoja, matka sa rozhodla podať uvedený návrh. Zároveň požiadala, aby súd neodkladným opatrením ihneď zakázal otcovi stýkať sa s maloletými deťmi.

2. Vzhľadom na navrhovaný závažný zásah do práv otca a maloletých detí týkajúce sa zákazu ich styku, súd požiadal ustanoveného kolízneho opatrovníka o okamžité prešetrenie aktuálnych pomerov v rodine. Podľa správy zo dňa 26. 08. 2019 maloletá L. končila 8. triedu ZŠ, učila sa výborne, povinnú školskú dochádzku si plnila riadne. Nakoľko po odchode otca zo spoločnej domácnosti sa u nej objavilo suicidiálne správanie, pravidelne navštevuje pedopsychiatricku MUDr. L. v Banskej Bystrici. Maloletý J. navštevoval Materskú školu v Teranoch a matka uviedla, že aj s maloletým J. musela začať navštevovať uvedenú pedopsychiatricku. Kolízny opatrovník vykonal pohovor s maloletými deťmi bez prítomnosti rodičov, kedy sa maloletá L. vyjadrila, že otec sa pre ňu stal cudzím človekom, pretože rozprával ako ich ľúbi a napriek tomu od nich odišiel a zatajoval ako to celé skutočne bolo. Dodatočne sa dozvedela pravdu. Spolu s bratmi prosili otca, aby neodchádzal, aby to vyriešil, t. čas jej to však je jedno. S maloletým J. sa nepodarilo vykonať pohovor, len uviedol, že k otcovi chodiť nechce. U otca bolo zistené, že tento býva u svojej aktuálnej priateľky pani N. v Y., ktorá je spoluvlastníčkou rodinného domu. Táto sa vyjadrila, že nemá výhrady voči tomu, aby deti otca navštevovali. V domácnosti otca sú vytvorené vhodné podmienky na realizáciu styku.

3. Vlastnou činnosťou súd zistil, že na tunajšom súde sa na návrh otca viedol nútený výkon rozhodnutia o styku otca s maloletými deťmi pod sp. zn. 5Em/3/2019. V uvedenom konaní podľa správy ÚPSVaR Zvolen, pracovisko Krupina zo 16. 08. 2019 bolo zisťované, prečo sa matka nepodrobuje rozhodnutiu súdu o úprave styku. Matka uviedla, že po rozhodnutí súdu maloleté deti v zmysle rozsudku riadne pripravila po psychickej aj fyzickej stránke. Maloletá L. sa s otcom stretávala, J. bol raz dňa 06. 04. 2019. Deti následne odmietali ísť k otcovi z dôvodu, že sa ho boja a uviedla, že podáva návrh na zákaz styku. Matke bolo tiež doporučené využiť služby mediátora, prípadne referátu poradensko-psychologických služieb príslušného úradu za účelom skvalitnenia komunikácie medzi rodičmi a sanácie vzťahu medzi maloletými deťmi a otcom. Matka využila služby uvedeného referátu, konzultácie prebiehali iba s matkou maloletých detí. Matka uviedla, že aj ona je pacientkou psychiatrickej ambulancie MUDr. R. v Šahách. Matka bola taktiež poučená, že na žiadosť otca je povinná mu poskytnúť základné informácie o maloletých deťoch týkajúce sa vzdelávania a zdravotného stavu.

4. Uznesením zo dňa 03. 09. 2019 súd zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko nemal za dostatočne osvedčené dôvody na navrhovaný zákaz styku otca s maloletými deťmi. Na odvolanie matky Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp. zn. 15CopP/37/2019 zo dňa 06. 11. 2019, právoplatné 21. 11. 2019 zmenil uznesenie okresného súdu a zakázal neodkladným opatrením otcovi stýkať sa s maloletými deťmi s tým, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia vo veci samej, vedenej na Okresnom súde Zvolen sp. zn. 18P/17/2019. V dôvodoch rozhodnutia odvolací súd poukázal najmä na záujmy dieťaťa, ktoré treba chápať čo najextenzívnejšie. Maloleté dieťa, ktoré so zreteľom na svoj vek a rozumovú vyspelosť je schopné samostatne vyjadriť svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V prípade, že by styk s rodičom negatívne vplýval na záujmy dieťaťa alebo bytu existovala odôvodnená obava z takéhoto negatívneho vplyvu, súd styk maloletých detí s rodičom obmedzí alebo ho zakáže. Odvolací súd poukázal na tvrdenia matky, ako aj na skutočnosti vyplývajúce zo správy kolízneho opatrovníka,

najmä, že u maloletej L. po odchode otca zo spoločnej domácnosti a prejavilo suicidiálne správanie, pravidelne navštevuje psychiatričku a psychologickú ambulanciu, rovnako maloletý J. musel začať navštevovať pedopsychiatra. Pred kolíznym opatrovníkom sa maloletá L. vyjadrila, že je otec pre ňu cudzím človekom, maloletý J. uviedol, že k otcovi chodiť nebude. Ďalej odvolací súd poukázal na predložené lekárske správy, z ktorých u maloletého J. boli zistené úzkostné stavy, rázne odmieta návštevy otca, plače, kričí, skrýva sa, prosí mamu, aby zamkla dvere. Otca nechce, lebo nadáva na maminku, L. aj X.. Lekár konštatoval úzkostno fobickú poruchu separačnú a vzhľadom na neurotické reakcie dieťaťa pri odlúčení od matky a depresívny vývin, doporučil situáciu riešiť s nútením do návštevy k otcovi. Podobne z vyšetrenia u L. vyplynuli známky somatizácie, preťaženia v dospievaní a kritickú rodinnú situáciu doporučila riešiť nenútením k návštevám u otca. Krajský súd konštatoval, že nezhody medzi rodičmi mali veľmi vážny negatívny dopad na zdravie maloletých detí, ktoré z tejto situácie vinia otca, ktorý si našiel priateľku, ktorú deti vnímajú negatívne. Deti odmietajú stretávanie s otcom, čo vyústilo k vážnym zdravotným problémom maloletých detí. Hoci súd nezistil konkrétne iné závažné konanie otca voči deťom, nemožno brať na ľahkú váhu tvrdenie, že deti otca odmietajú preto, že sa ho boja, že sa im vyhráža, zastrašuje ich a je voči nim agresívny. Za účelom stabilizácie zdravotného stavu maloletých detí, tak aby boli čo najmenej traumatizované a vystavované stresu z povinného stretávania otca, považoval za nevyhnutné bezpodmienečne nariadiť neodkladné opatrenie navrhované matkou. Odvolací súd vyslovil domnienku, že uvoľnenie napätia u detí z bezpodmienečného stretávania sa s otcom môže zlepšiť ich stav a vytvoriť lepší predpoklad do budúcnosti pre úpravu stretávania sa otca s maloletými deťmi, pokiaľ otec vyvinie mimoriadne úsilie a získa si deti tak, aby z neho nemali strach, a že napriek tomu, že opustil spoločnú domácnosť, ich má rád. Taktiež doporučil obom rodičom vyvinúť enormnú snahu, aby mohli bezkonfliktne spolu komunikovať a svoje nezhody neventilovať pred deťmi.

5. Návrh matky spolu s výzvou na vyjadrenie k tomuto návrhu bol otcovi doručený do vlastných rúk dňa 13. 09. 2019. Otec sa k návrhu matky písomne nevyjadril.

6. Súd vo veci vykonával dokazovanie výsluchom rodičov, vypočutím názoru maloletej L., znaleckým dokazovaním, listinnými dokladmi, výsluchom svedka a zistil nasledujúci skutočný stav veci.

7. Na pojednávaní dňa 17. 12. 2019 sa maloletá L. ešte predtým než súd začal vykonávať dokazovanie, dožadovala vyjadrenia vo veci, čo jej bolo súdom umožnené. Maloletá uviedla, že otca nenávidí, nechce sa s ním stretávať. Jej vzťah sa zmenil, keď sa dozvedela, že má milenku, svoju súčasnú priateľku. Predtým bola pre neho princezničkou, avšak následne ju klamal, že nikoho nemá. Rovnako ho označila za vraha, pretože kvôli nemu prišiel o život ďalší človek, matku dostal na psychiatriu. Keď sa ona toto všetko dozvedela, jej vzťah sa k otcovi zmenil a viac sa s ním nechce stretávať. Rozpráva sa o tom s matkou, navštevuje psychiatričku a rovnako aj jej mladší brat sa s otcom nechce stretávať. Keď vidí otca aj náhodne, začne plakať, nastane u neho blok. Keď mama ide do obchodu, zle to znáša, obáva sa, že ho opustí aj mama.

8. Matka na pojednávaní uviedla, že po rozvode manželstva každú párnú sobotu chodili deti za otcom k jeho sestre. Poukázala na to, že sa tam nachádzajú flašky, je to jej spôsob života. V tom čase si dcéra L. našla priateľa, bola v období vzdoru a keď jej matka niečo zakázala, otec jej to povolil a svojim správaním podkopával jej autoritu. Z toho obdobia pochádzajú aj listy, ktoré predkladal otec. S L. si následne všetko vysvetlili a uvedenú krízu prekonali. Raz pri stretnutí sa stalo, že sa L. pohádala s otcom a videl to aj J. a J. sa obával, že sa stane to, čo videl doma, kedy otec matku napadol a preto odmietol chodiť k otcovi. Vo februári 2019 bol otec s L. na akcii, pričom priviedol aj svoju priateľku a tvrdil dcére, že s ňou nič nemá. Dcéra však neskôr zistila, že to tak nebolo. Rovnako si zistila, že partner tejto priateľky sa zastrelil kvôli vzťahu medzi otcom a jeho súčasnou partnerkou. Rovnako matka uviedla, že kvôli tomuto vzťahu sa sama pokúsila o samovraždu. L. celé toto zle znášala, hovorilo sa o tom aj v škole a hnevala sa preto na otca, dokonca ho znenávidela. Otec mal potýčky aj s najstarším synom X., čo videl J. a zrejme preto sa obáva, že by ho otec mohol napadnúť. Keď otec poslal deťom mikulášske balíčky, J. ich odmietol a hovoril, že otca neľúbi. Ďalej videli, keď otec zverejnil fotku so svojou partnerkou a jej dcérou s nápisom „venček našej princeznej,“ deti sa z toho zosypali a otca odmietajú. Deti začali otca odmietať v marci alebo v apríli 2019 po hádke otca s L., kedy dcéra prišla domov s plačom, bola zúrivá a asi o hodinu na to otec doviezol aj J., ktorý hovoril, že otec na neho kričal, lebo si nechcel odložiť hračky. Matka uviedla, že je pravdou, že písala otcovi a jeho partnerke rôzne SMS-ky, avšak tieto neprezentovala pred deťmi. Po uvedenom incidente, keď otec chodil v sobotu za deťmi, len L. vyšla pred bytovku a povedala mu, že ho nechcú. Matka deťom tvrdila, že kedykoľvek chcú ísť za otcom, ona tomu nebude brániť. V tejto situácii

sa snažila L. upokojiť. L. hovorila, že otca konfrontovala s tým, čo sa dozvedela od svojich kamarátov ohľadne jeho priateľky a kvôli tomu sa pohádali a veľmi na seba kričali. Otec ju najskôr nechcel pustiť domov, potom ju však odviezol. Matka dcére povedala, aby si to nechala rozležať v hlave, že otec si vybral svoj život a oni s tým nič neurobia, musí sa s tým zmieriť. Matka ešte poukázala, že aktuálna partnerka otca je jej bývalou kolegyňou a boli priateľky, aj preto to L. tak zle znášala, uviedla však, že po tomto to považuje za uzavreté a chce mať len pokoj. J. mal počuť uvedenú hádku a začal tvrdiť, že sa otca bojí. Je možné, že otca odmieta aj kvôli L., pretože je na matku aj L. dosť naviazaný, ale sám prezentuje, že otca už neľúbi. Keďže otec naďalej každú párnú sobotu chodil za deťmi, deti sa báli samé zostať doma, preto ich zobrala aj do práce. Otec za ňou prišiel do práce, kde robil cirkus, J. sa skryl pod stôl a pokakal sa. L. otca žiadala, aby odišiel, na čo otec odišiel so slovami „pani trápna T.“ Matka uviedla, že danú situáciu s otcom neriešila, pretože spolu nekomunikujú od mája 2018, kedy ju fyzicky napadol. Podala na otca trestné oznámenie. Matka po pokuse o samovraždu vo februári 2018 navštevuje psychiatra MUDr. V. v Šahách a to až do januára 2019, odvtedy ho prestala navštevovať a neberie žiadne lieky. Matka uviedla, že v júli alebo v auguste 2019 oznámila na úrade sociálnych vecí, že deti odmietajú chodiť k otcovi. Na doporučenie psychológov z úradu pani Z. a N., nenúti deti ku kontaktu s otcom. Dcéra L. začala chodiť k psychiatrovi už skôr, pretože si rezala ruky a bolo tam podozrenie aj na anorexiu. Následne pod vplyvom rodinných udalostí vo februári 2019 skončila hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení v Nitre, kde bola 2 týždne a potom absolvovala kontrola u MUDr. L., L. sa len ťažko vyrovnávala s tým, čo bolo doma. Je pravdou, že aj v škole bola kyber šikana, aj toto zvládli. L. najmä zle znášala správanie otca, ktorý sa vyjadroval, že sa možno vráti, potom, že nie a napokon odišiel. U maloletého J. boli problémy, keď v noci nespával, pocikával sa, bol nervózny, lekárkou mal predpísané lieky. Po rozhodnutí súdu o zákaze styku otca sa J. upokojil, už nie je taký napätý, nebojí sa ísť do mesta, rovnako sa L. zlepšila aj v škole, je vyrovnanejšia.

9. Otec na výsluh súdu uviedol k incidentu s L., že to bolo dňa 06. 04. 2019, kedy jej vytykal, že posielala rôzne vulgárne SMS-ky jeho vtedajšej priateľke a vtedy sa pohádali, na čo L. chcela ísť domov, ešte sa opýtala J., či aj on chce ísť a on povedal, že nie. Preto sa so synom do večera hrali. V tom čase mal syn telefón a asi 1 a pol hodiny predtým ako ho mal zaviezť domov mu volala matka, že idú pozrieť jeho kamaráta a tak samozrejme chcel ísť aj on. Otec mu povedal, aby si najskôr upratal hračky, je pravdou, že aj zvýšil hlas, lebo nechcel a napokon sa rozplakal. Spolu však hračky upratali a on ho autom odviezol domov. Následne chodil každú párnú sobotu pre deti a pár krát L. vyšla pred vchod a povedala, že nechce ísť, uvádzala rôzne dôvody. Raz prišiel aj J., pozdravil ho slovami „ahoj hlupák.“ Otec vyslovil názor, že 4 ročné dieťa takéto vyjadrenie samé od seba nemá. Potom ušiel. Je pravdou, že šiel pre deti aj za matkou do práce, len zvýšeným hlasom ju žiadal, aby mu dala deti v zmysle súdneho rozhodnutia. Recepčná sa vtedy vyjadрила, že zavolá políciu, na čo otec povedal, že v poriadku, lebo si prišiel len pre deti v zmysle súdneho rozhodnutia. Je pravdou, že sa J. skryl pod stôl a L. začala robiť scénu, z toho dôvodu odišiel. Šiel sa poradiť na sociálny úrad, čo má v danej situácii robiť. Vie, že psychológ kontaktoval matku, ktorá však odmietala prísť, napokon mu psychologička uvádzala ako má postupovať, keď deti trpia pri stretávaní s ním. Psychologička to však uzavrela, že to nemá ďalej riešiť, keď druhá strana odmietala. K hospitalizácii dcéry v psychiatrickej nemocnici uviedol, že táto sa sama pýtala na hospitalizáciu, pretože toho bolo na ňu doma veľa. Otec ju tam bol pozrieť. Dcéra o jeho priateľke vedela a nie je pravdou, že by sa partner jeho priateľky zastrelil kvôli ich vzťahu, boli to len reči, aj polícia to uzavrela ako samovraždu. Pokiaľ sa dcéra vyjadruje, že je otec vrahom, určite to nemá z vlastnej hlavy. Dcéra naopak chcela bývať s otcom, pretože doma to neznášala a matka jej následne vzala mobilný telefón, aby nemohla byť v kontakte s otcom, preto si písali len listy. S matkou sa nekontaktoval, pretože matka pokiaľ mu písala, vyjadrovala sa vulgárne, preto si s ňou nechcel vymieňať ani SMS správy. Následne vyhľadal právnu pomoc a bol podaný návrh na nútený výkon rozhodnutia. Poukázal aj na to, že keď bol J. s ním, z ničoho nič mu povedal, že ho otec neľúbi, lebo má iné deti, čo určite nemôže mať z vlastnej hlavy. Rovnako otec pochyboval, že by J. bol vo veku, keď vie, že je párna sobota, a že sa má stretnúť s otcom. Pokiaľ by na strane matky bola lepšia príprava detí na stretávanie sa s otcom, bolo by to iné. Matka naopak posielala otcovi vulgárne SMS-ky, ako aj jeho partnerke, dokonca aj maloletým deťom jeho partnerky, z ktorého dôvodu otcova partnerka podala na matku trestné oznámenie. Otec ešte uviedol k spomínanému fyzickému napadnutiu, že to bolo v čase, keď sa matka pokúšala o samovraždu, kedy si cez internetové kontakty zabezpečila silné antidepresíva a zjedla asi 20-30 kusov tabliet. Chcel jej len zabrániť, aby užila ďalšie, tak jej ich vykrúcal z ruky a mala z toho modrinu. Otec poukázal na to, že dovtedy fungovali ako normálna rodina, avšak manželka voči nemu dlhodobejšie chladla a snažil sa iba on, preto došlo k vzájomnému ochladeniu vzťahov a pod vplyvom toho sa zrejme aj manželka pokúsila o samovraždu. Čo sa týkalo návštevy detí u MUDr.

L., kontaktoval lekárku, že má záujem o stretnutie aj on, na čo mu však sestrička uviedla, že lekárka nemá čas stretávať sa len s rodičmi, aby prišiel spolu s L.. L. však vtedy chodila s matkou a nechcel ju vystavovať stresovým situáciám. Ešte pred rozvodom chodieval s L. na prechádzky, spolu sa rozprávali o situácii a on sa vždy vyjadroval tak, že skôr sa nevráti ako áno, nedával jej nádej, že by sa mal vrátiť. Otec poukázal aj na to, že deti boli svedkom pokusu matky o samovraždu a dcéra si neskôr nastavovala budík, chodila pozeráť, či matka žije. Najstarší syn sa pod vplyvom tej situácie rozplakal a toto spolu prežívali ako rodina. Deti sa s jeho súčasnou partnerkou nestretávali, videli ju len 1x, keď ho viezla. Je pravdou, že toho času býva spolu s partnerkou v jej rodinnom dome a jej dvomi deťmi vo veku 12 a 16 rokov. Otec uviedol, že má naďalej záujem stretávať sa s deťmi a chcel by sa s deťmi stretávať aj dlhšie počas víkendu alebo počas prázdnin. Uvedomuje si, že dcéra L. je v puberte a je to s ňou ťažšie, nechce ju nijako nútiť, avšak jeho predstava je taká, že by sa mohli stretnúť na neutrálnej pôde, chcel by ukázať, kde a ako žije, prípadne aj za účasti kurately. Určite však vylučuje, že by bolo vhodné stretávať sa s deťmi v byte matky. Rovnako je presvedčený, že ak by mohol byť s J., nájdu si k sebe cestu. Partnerka otca deti akceptuje a keďže deti ju nepoznajú, nemohol sa medzi nimi vytvoriť žiaden vzťah, je však presvedčený, že z jej strany tam nie je žiadna nenávisť.

10. Svedkyňa N. N. vypovedala, že pozná oboch rodičov, spoznali sa v zamestnaní, najskôr sa zoznámila s otcom, neskôr sa jej kolegyňou stala aj matka. Vyvinul sa medzi nimi aj kamarátsky vzťah, keď sa navzájom zdôverovali, ale nič bližšie medzi ňou a otcom nebolo. Stretli sa pár krát na káve, v tom čase mali každý doma nejaké problémy a navzájom sa zdôverili. Rovnako, keď sa skamarátila aj s matkou, tiež sa navzájom zdôverovali, avšak rodičia navzájom nevedeli, že sa ona takto kamaráti s obomi. Otec uvádzal, že robí všetko preto, aby to doma fungovalo, napriek tomu to nejde, že sa stále s partnerkou hádajú, pretože ho nikam nechce pustiť, robí mu výstupy, keď ide napr. s kamarátmi na pivo. O deti aj domácnosť sa však obaja riadne starali. Svedkyňa uviedla, že v tom čase ona bola po rozvode, mala priateľa, ktorý v máji 2018 spáchal samovraždu. Mali doma problémy, začalo sa však hovoriť, že to urobil kvôli jej vzťahu k otcovi, čo však nebola pravda. K týmto okolnostiam sa však svedkyňa ďalej nechcel vyjadrovať. Vedela, že pred rozvodom manželstva sa otec odsťahoval od rodiny a býval u svojej sestry. V tom čase nemali žiaden bližší vzťah, avšak otec bol jeden z mála priateľov, ktorý sa po uvedenej tragédii voči nej neotočil chrbtom, naopak, psychicky ju podporoval. V tom čase si ona písala aj s matkou a vtedy obom písala, že to ešte medzi nimi môže byť dobré, že sa to môže napraviť. Pokiaľ matka spáchala samovraždu, písala jej z liečenia SMS-ky, prečo to spravila, nie je pravdou, že by to spravila kvôli nej, začala to tvrdiť až neskôr a to po tom, čo došlo k tragickej udalosti jej partnera. Vtedy jej začala matka písať vulgárne SMS-ky a obviňovala ju zo vzťahu s jej manželom. Je pravdou, že aj 1-2 mesiace predtým jej matka vravela, že počula po dedine, že to spolu ťahajú. Svedkyňa prehlásila, že bližší vzťah s otcom nadviazala až krátko po Vianociach, do rozvodu svoj vzťah nijako neriešili. V júni 2019 začali žiť spolu v rodinnom dome, ktorého je svedkyňa spoluvlastníkom a žijú tam aj jej dve deti, syn a dcéra, ktorí nie sú plnoletí. Ona nebola v osobnom kontakte s deťmi otca, avšak vie od neho, že sa zmenilo správanie L., ktorá zrejme bola pod vplyvom matky a rovnako aj maloletý J.. Po rozvode jej L. poslala SMS-ku, aby dala jej otcovi pokoj, čo ona otcovi oznámila a on to následne vytkol L. a vtedy vznikla medzi nimi hádka. Rovnako sa stalo, že jej L. urobila výstup v obchode a pár krát jej aj volala, avšak už jej telefón nedvíhala. Pokiaľ sa deti otca rozhodnú prísť aj k nim do spoločnej domácnosti, urobí všetko preto, aby boli spokojné. Poukázala na to aj z vlastnej skúsenosti, že po rozvode je rovnako na matke, aby pripravila svoje deti na stretnutie s otcom a ubezpečila ich, že je to v poriadku. Ak by to takto bolo, otec by si našiel cestu k svojim deťom a tieto by zistili, že môžu kludne fungovať aj u nich v domácnosti, že je tam klud a pokoj. Uviedla, že deti sú citovo naviazané na matku, avšak vie aj o tom, že sa matka L. vyhrážala, že ak odíde k otcovi, tak ju ako matku stratí. Rovnako J. je veľmi naviazaný na matku. Po rozvode manželstva ju otec hneď nepredstavil deťom, chcel ísť na to postupne a pripraviť ich. Boli spolu s otcom za L. v Nitre, keď bola v nemocnici, ona však zostala sedieť v aute. Vtedy otec L. povedal, že by ju chcel pozvať na rande a L. voči tomu nič nenamietla. Po návrate z nemocnice sa však správanie L. zmenilo. Vyslovila dojem, že tam boli reči zo strany matky voči deťom, že sa podľa nej nesprávne matka správne, keď ich ovplyvňuje opačne ako by mala. Z vyjadrenia partnera vie, že otec deti veľmi ľúbi, súčasnou situáciou sa trápi a je z toho nešťastný, vždy robil všetko pre ne. Otec má skutočný záujem stretávať sa s deťmi, chápe, že dcéra L. je v puberte a verí, že časom, pokiaľ si nájde cestu k otcovi a zistí aký je, by to mohlo fungovať a aj maloletý J. je vo veku, kedy je veľmi ovplyvniteľný. Svedkyňa sa vyjadrila, že pokiaľ sa obnoví kontakt otca s deťmi, zrejme by sa spočiatku stretávali na neutrálnej pôde a pokiaľ si nájdu cestu k sebe, môžu prísť aj k nim do spoločnej domácnosti. O tomto sa rozprávala aj so svojimi deťmi, ktorí voči tomu nemajú žiadne námietky, ona sama urobí všetko preto, aby deti boli spokojné.

11. Na žiadosť súdu vykonal kolízny opatrovník šetrenie rodinných pomerov a podľa správy zo 17. 09. 2019 matka bývala s tromi deťmi, maloletý J., maloletá L. a maloletý X. v 3-izbovom byte, ktorý bol v BSM rodičov. Maloletý J. a L. mali spoločnú detskú izbu, J. spával s matkou v spálni, bytové podmienky boli vyhovujúce. Otec býval u svojej priateľky v Y. v rodinnom dome, ktorý pozostával zo štyroch izieb, kuchyne a príslušenstva. Domácnosť bola na dobrej úrovni. Maloletý J. navštevoval MŠ v G., matka uviedla, že s ním navštevuje pedopsychiatra. Maloletá L. ukončila 8. ročník ZŠ a pod vplyvom traumatizujúcej rodinnej situácie pravidelne navštevuje pedopsychiatricku MUDr. L. v Banskej Bystrici a psychologickú ambulanciu v Leviciach. Maloletý X. navštevoval 3. ročník SPŠ Dopravná vo Zvolene.

12. Podľa správ MUDr. L., matka s dcérou po prvý krát navštívili ambulanciu 16. 10. 2018 na doporučenie pediatra pre zmenu v správaní. V anamnéze sa uvádza, že v poslednom období je to hrošie so školou, šikana v 7. triede, nerada chodí do školy, zle spáva, plače, rodičia sú rozídení, chcú sa rozvádzať. Prijatý záver bol adaptačná porucha emócií a správania, depresívny vývin. Bol doporučený pohovor, vedenie, prechodne večer aj lieky, doporučené psychologické vedenie, práca s rodinou, poradenstvo, spolupráca so školou. Podľa správy z 20. 11. 2018 - podľa matky má problémy aj žalúdočné, schudla, ubližuje si. Bolo doporučené pokračovať v doterajšom, krátkodobá zmena prostredia vhodná - v prípade nezlepšenia, hospitalizačný pobyt. Zo správy zo 17. 01. 2019 vyplýva vyjadrenie matky, že je situácia ťažká, dcéra lieky nejedáva ako má. Po rozvode má deti matka v opatere, avšak dcére zakázala priateľa, všetko sa zmenilo, má zhoršené známky, je nepočúvna. Podľa vyjadrenia dcéry, táto zdieľa problém v rodine, uvádza nehody s matkou. Bolo doporučené vzhľadom na vyhrotenie konfliktov a výchovné nezvládanie, riešenie rodiny psychologickým vedením s rodinnou terapiou, dohľad nad stravovaním a životosprávu. Pri nezlepšení doporučená hospitalizácia na PO v Nitre. Podľa prepúšťacej správy bola maloletá L. hospitalizovaná od 04. 03. do 20. 03. 2019, boli doporučené pravidelné kontroly u pedopsychiatra a obvodného lekára, riadne režimovanie, stanovenie hraníc vo výchove, vyplnenie voľnočasových aktivít krúžkami, záujmami, regulácia času trávenia za PC a mobilom. Podľa správy MUDr. L. z 29. 05. 2019 zistené od matky, že dcéra je v poriadku, dá si povedať, aj známky v škole sú dobré. Bol doporučený ďalší pohovor a intervencia. Podľa správy z 18. 06. 2019 podľa správy matky, má dcéra problémy s návštevou u otca, je vyháňavá, problém v škole nemá. Bolo doporučené vzhľadom na známky somatizácie a preťaženia v dospievaní s poukazom na kritickú rodinnú situáciu, doporučené nenútiť dcéru k návštevám u otca. Podľa správy MUDr. L. na maloletého J. z 18. 06. 2019, sa matka so synom dostavili na doporučenie pediatra pre úzkostné stavy vo vyhrotenej rodinnej situácii. Podľa anamnézy je manželstvo rodičov od decembra rozvedené, otec odišiel už v máji 2018 po dramatickom konflikte medzi rodičmi, ktorého dieťa bolo svedkom. V poslednom období rázne odmieta návštevy u otca, plače, kričí, skrýva sa, prosí mamu, aby zamkla dvere. Podľa subjektívneho vyjadrenia maloletého, tento nechce ocka, lebo nadáva na maminku, L. a X.. Lekárka objektívne konštatovala v popredí úzkostno-fobickú poruchu v detstve s depresívnym vývinom a obavami z odlúčenia od matky, akcentovaná disharmonickou situáciou v rodine. Vzhľadom na neurotické reakcie dieťaťa pri odlúčení od matky a depresívny vývin, doporučila vyriešiť inkriminovanú situáciu s nútením do návštevy k otcovi (pozn. sudkyne - správne s nenútením do návštevy k otcovi). Podľa správy MUDr. L. z 23. 09. 2019 u maloletej L., matka konštatovala, že majú stále problémy s návštevou u otca, dcéra ta chodiť nechce. Máva žalúdočné obtiaže, keď sa blíži termín k návštevám otca. Lekárka doporučovala pokračovať v doterajšej liečbe, zvýšiť dohľad nad stravovaním a kontakt s otcom nechať na rozhodnutí dcéry, psychologické vedenie. U maloletého J. matka uvádzala, že tento nechce chodiť na návštevy k otcovi, zakrýva im ústa, keď sa o otcovi rozprávajú. Bol doporučený naďalej pohovor a intervencie vedenia, poukaz na známky sekundárnej neurotizácie v obraze vyháňavej, úzkostnej poruchy (úzkosť z odlúčenia od matky), nedoporučuje aktuálne nútiť ho do návštevy a kontaktu s otcom, je ohrozený vývin osobnosti dieťaťa. Podľa správy MUDr. L. zo 04. 12. 2019 u maloletej L. bola komunikácia voľnejšia, bolo naďalej doporučené psychologické vedenie + vzťahové. Podľa správy k maloletému J., vyjadrenie matky - v škole je spokojnejší, bolo doporučené pokračovať, riešenie rodinných vzťahov bez nútenia k návštevám. Na výzvu súdu MUDr. L. v správe doručená 11. 12. 2019 uviedla, že maloleté deti naďalej navštevujú jej ambulanciu, ich stav je stabilizovaný, pretože prechodne nehrozí nútenie do návštev. Maloletý J. má problémy s odlúčením od matky, málo komunikuje, na otázky otcovi neodpovedá. L. je naďalej v odpore, potencovaný pubertou, má problémy so seba prijatím, navonok sa začínajú prejavovať poruchy príjmu potravy. Je nutné zjednotiť postoj rodičov, rešpektovať doporučenie o nenútení detí k stretávaniu sa s otcom, ten by si ich mal získať sám, najmä u dospievajúcej L., doporučené psychologické vedenie a výchovné poradenstvo obom rodičom. Podľa správy zaslanej súdu 14. 05. 2021 MUDr. L. uviedla, že maloleté deti naďalej navštevujú jej ambulanciu, poslednú kontrolu 10. 05. 2021 matka absolvovala len s J., L. má byť údajne u otca, matka nevie, prečo na kontrolu neprišla. Matka uviedla, že po hádke sa L. odsťahovala k otcovi. Maloletý J. má naďalej vyháňavú

úzkostnú poruchu, relatívne maladaptáciu (špecifikovanú na zmienku a prítomnosť vlastného otca). Zistené príčiny naďalej trvajú a to nesúhlas s otcovým správaním - odchod z domu, aktuálne aj odchod sestry, kedy sa stav maloletého komplikuje obavou, že by odišiel aj starší brat. Naďalej je potrebná práca s rodinou, oboma rodičmi, psychologické vedenie vzťahové medzi rodičmi a najmä dobrá vôľa oboch rodičov situáciu riešiť. Počas celého obdobia na kontroly chodí len matka, otec sa aktuálne objednal na kontrolu s dcérou L.. Podľa správy všeobecnej lekárky maloletých detí MUDr. Z. z 10. 12. 2019, je zdravotná stav maloletého J. dobrý, nebýva často chorý, naposledy bol vyšetrený z dôvodu preventívnej prehliadky a očkovania. Maloletá L. v mesiaci október a november bola častejšie chorá, potrebovala aj psychickú podporu.

13. Podľa správy Obecného úradu Terany k obom rodičom, otec je rozvedený, zamestnaný, pre rodinné nezhody sa z domácnosti odsťahoval k sestre do X.. Je zamestnaný v píle v K. G.. Trojizbový byt je vo vlastníctve rodičov v BSM. Kým žil v obci, zodpovedne sa staral o rodinu, deti aj domácnosť. Matka je rozvedená, je zamestnaná na čiastočný úväzok F., a. s. Dudince. O deti sa stará zodpovedne, zabezpečuje im riadnu starostlivosť, deti pravidelne navštevujú školu. Susedské vzťahy sú primerané. Podľa správy Mestského úradu Dudince sa otec prihlásil od 21. 05. 2018 k prechodnému pobytu na adresu bytu, ktorého vlastníčkou je sestra otca. Na verejnosti sa otec správa slušne, na jeho osobu neboli vznesené žiadne negatívne pripomienky.

14. Podľa správy Obecného úradu Ladzany, otec býva u pani N. N., iné informácie o ňom nie sú známe, v obci nevlastní žiadnu nehnuteľnosť. Nebol prejednávaný komisiou verejného poriadku, nedopúšťa sa priestupkov, na jeho správanie neboli podané sťažnosti.

15. Podľa správy z poradensko-psychologického procesu ÚPSVaR Zvolen - referát poradensko-psychologických služieb Krupina z 12. 12. 2019 bola naviazaná spolupráca s oboma rodičmi od 03. 06. do 10. 07. 2019. Iniciátorom stretnutí bol otec. Cieľom bola poradensko-psychologická pomoc rodičom po rozvode a pri úprave styku otca s maloletými deťmi. Prebehla jedna konzultácia s otcom, jedna konzultácia s matkou. Keďže poradenské stretnutia iniciovali klienti, nie je možné poskytnúť súdu správu o priebehu konzultácií.

16. Právna zástupkyňa otca poukázala na povinnosť matky, aby nevedla deti proti otcovi, pričom matka sa správa presne opačne, k čomu doložili listinné doklady a to listy a SMS-kovú komunikáciu medzi dcérou, matkou, adresovanou otcovi, prípadne jeho priateľke. Z listov adresovaných matkou maloletej L.: ...rozhodla si sa ísť k človeku, ktorý ti zničil matku, rodinu. OK, choď si. Nečakaj, že sem budeš chodiť, že si zoberieš jedinu vec odo mňa...jasne si mi dala najavo, čo pre teba znamenám... čakala som, že dcéra bude stáť pri matke, mylila som sa... v deň keď za sebou zariješ dvere, viac ich neotvoríš, matka je pre teba mŕtva. Nechcem ťa tu, aby si chodila, ani na víkendy, nechodievaj za mnou, malým, už nie... máš pred očami, čo sa stalo, ako som prosila? Ako ma mlátil po tom všetkom? To všetko je nič? Nie, ocko je topka... neželám si, aby si písala, volala, chodila za nami. Z listov od matky adresované otcovi:... že máš ty odvahu ojebávať stále deti, nebývam u kurvy, nie, vôbec... čím ďalej, tým viac ťa deti nenávidia, môžeš byť úplne šťastný, máš od nás pokoj a to isté urob ty, daj deťom pokoj... názor detí na otca, ktorého kedysi ľúbili: je to vrah a s vrahom sa stretávať nemienim, ani s jeho kurvou (L.). Henten pán nemenovaný kurevník, nezaslúži si našu lásku a pozornosť, nechcem s ním mať nič spoločné (X.). Ten hlupák sprostý, nech mi dá pokoj a nekýva mi, nech na mňa netrúbi, nechcem ho, nájdem si iného ocka, lepšieho, čo neodíde od nás kvôli N. (J.)... nezaplať výživné a skončil si so stretávaním sa s deťmi. Súdom si vyžiadam zákaz styku s deťmi, keďže mi odmietaš platiť výživné a prvé na čo ti siahnu, je vodičák... hej špina, choď sa zabiť a deťom sa na oči viac neukazuj, nenávidia ťa... inak podávam žiadosť na zákaz stretávania sa s deťmi a dôvody si nájdem, tomu ver...chcete mať ty a kurva pokoj? Daj pokoj mne a mojim deťom, až keď ich prestaneš k sebe brávať, dáme pokoj kurve a jej rodine... nedáme jej pokoj, kým mi budeš deti brávať. Z listov adresovaných L. otcovi: L. uvádza ako sa teší na stretnutie s ním, ako ho ľúbi a spomína. Následne SMS-ková komunikácia L. otcovi od apríla 2019: ...my sa nepoznáme už! Mám ťa už dosť... výživné! Výživné do piče, pošli to výživné!... ty pochop, že ťa nenávidíme... dúfam, že si mamina nájde nejakého nového fr a tomu s radosťou poviem ocinko. Z SMS-iek posielaných matke otcovi: od apríla 2019: ...hej špina, choď sa zabiť a deťom sa na oči viac neukazuj, nenávidia ťa... doobeda zožeň zvyšok a pošli mi ho. Inak podávam žiadosť na zákaz stretávania sa s deťmi a dôvody si nájdem, tomu ver. SMS správy od matky adresované pani N.: v máji 2018:... kurva, zničila si mi život, rodinu, deti, skap... kvôli tebe neuvidí ako malý rastie, aké pokroky robí, on na neho zabúda, nenávidí jeho aj teba, moje dieťa ho nikdy nenazve ocko, bude preňho len cudzí človek kvôli

tebe. SMS L. pre pani N.: v apríli 2019:... ty kurva jedna vyjebaná, ty nedáš pokoj? Ja keď ťa chytím do parády, tak živá nevýjdeš, teraz som na rade ja a idem ti ničiť život.

17. Uznesením z 20. 02. 2020 súd nariadil vo veci znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia, klinická psychológia detí a dospelých a za znalca ustanovil Mgr. X.. Zároveň v uznesení súd určil okruh otázok, na ktoré má znalkyňa odpovedať, účastníkom konania a ich zástupcom súd uložil povinnosť poskytnúť znalkyni potrebnú súčinnosť. Znalkyňa vo veci vypracovala znalecký posudok č. 2/20, doručený súdu 12. 06. 2020. Zároveň súd vypočul znalkyňu na pojednávaní dňa 12. 08. 2020. Znalkyňa uviedla, že pri vypracovaní znaleckého posudku mala k dispozícii súdny spis a zdravotnú dokumentáciu detí. Vykonala vlastné psychologické vyšetrenie rodičov a detí ako aj súčasnej partnerky otca. Vyžiadala si tiež správu od lekára matky MUDr. R. - psychiatra a telefonicky kontaktovala detskú psychiatričku MUDr. L.. V posudkovej časti znaleckého posudku znalkyňa konštatovala, že osobnosť matky je nevyvážene štruktúrovaná a sú u nej niektoré osobnostné vlastnosti, ktoré majú negatívny dopad na jej rodičovské zručnosti a kompetencie. V interpersonálnych vzťahoch je u matky výraznejší sklon k dominantným prejavom, prejavom sebaapresadzovania, menej sú rozvinuté schopnosti kooperácie a ústretovosti. Je zvýšený sklon k vzťahovačnosti a podozrievavosti. V myslení sa prejavuje tendencia k skresľovaniu vnímania a interpretovania reality pod vplyvom emočného prežívania. Výchovný prístup matky znalkyňa hodnotila ako menej rozvinutý, vo vzťahu k deťom sa vyznačuje vyššou potrebou kontroly a usmerňovania, čo sa pri mladšom J. prejavuje formou nadmernej ochrany. Schopnosť stanoviť výchovné pravidlá a hranice je u matky dostatočne rozvinutá. Výrazne nedostatočnou výchovnou kompetenciou matky je jej schopnosť podporovať a rozvíjať vzťah k druhému rodičovi - otcovi maloletých detí. Zo strany matky dochádzalo opakovane k nevhodnému vyjadrovaniu svojho postoja k osobe otca, k jeho kritike, znevažovaniu pred maloletými deťmi, čo malo výrazný vplyv na súčasný postoj detí k otcovi. Matka nedokázala oddeliť svoje pocity a prežívanie, ktoré má voči osobe bývalého manžela a prenáša ich do vzťahu detí a otec. Takéto formy správania majú negatívny vplyv na vzťah detí k otcovi a taktiež negatívne formujú postoj detí celkovo k autoritám a podporujú vznik nenávisťných a manipulatívnych prejavov a foriem správania v medziľudských vzťahoch. Vzťah matky k otcovi je výrazne kritický, nepriateľský, matka s ním odmieta komunikáciu, odmieta aj prípadnú pomoc cez ÚPSVaR s cieľom zlepšenia vzájomnej komunikácie. Osobnosť otca je menej zrelá, avšak bez závažnejších psychopatologických prejavov. V interpersonálnych vzťahoch je tendencia k introvertným, prispôsobivým formám správania, nebol zaznamenaný zvýšený sklon k agresívnym prejavom. Otec má k maloletým deťom prirodzený rodičovský vzťah s úprimným záujmom o ne. Pred rozpadom rodiny sa aktívne zapájal do každodennej starostlivosti o deti, jeho schopnosť vnímať a primerane reagovať na potreby detí je dostatočná, rovnako aj jeho schopnosť stanovovať a dbať na dodržiavanie povinností a pravidiel pri výchove. Výchovný prístup otca nijako neohrozuje psychický vývin maloletých detí, naopak, jeho absencia vo výchove môže mať závažnejšie negatívne následky. Čo sa týka výchovného prostredia na strane otca, deti zatiaľ nemajú vybudované citové väzby k ďalším rodinným príslušníkom otca, resp. k jeho novej partnerke a jej deťom. S obnovením stretávania sa otca s deťmi sa tieto vzťahy vybudujú, resp. prehĺbia. Vhodnejšie sa jav pri obnovení stretávania sa prostredie domácnosti u otcovej sestry. V závislosti od záujmu detí môže dôjsť aj k stretávaniu v domácnosti u partnerky otca, deti by však k tomu nemali byť nútené. Vo vzťahu k matke je taktiež otec kritický, ale tento svoj postoj neprenáša do vzťahu s maloletými deťmi, otec sa komunikácii s matkou nevyhýba, rešpektuje emočnú naviazanosť detí na matku. U maloletej L. znalkyňa konštatovala nerovnomerný priebeh vývinu s určitými narušeniami najmä v oblasti emocionálneho a sociálneho vývinu. V oblasti emocionálneho vývoja je badať výraznejšiu citlivosť, labilitu emočného prežívania, ktorá sa prejavila výraznejšími psychickými ťažkosťami v období rozpadu rodiny. V aktuálnom psychickom stave boli ešte zachytené aj depresívne prejavy, v sebahodnotení maloletej sa prejavila výrazná kritičnosť a nespokojnosť. V oblasti sociálnych vzťahov sú naznačené ťažkosti s primeranou adaptáciou zrejme na podklade introvertovaných osobnostných tendencií. Vzhľadom k týmto prejavom znalkyňa doporučila pre maloletú L. vhodné psychologické poradenstvo, resp. terapiu. U maloletej L. dominuje pozitívny emočný vzťah k osobe matky, matku má rada, dôveruje jej a rešpektuje ju. V porovnaní so zodpovedajúcou vekovou skupinou jej vzťah možno hodnotiť ako zvýšene emočne závislý. Tento sklon je výrazne posilňovaný aj výchovným prístupom matky, v ktorom sa prejavuje zvýšená snaha o kontrolu a riadenie vo výchove detí. U L. je badať určitý sklon k idealizácii a chýba jej prirodzená miera kritičnosti, čo je typické pre adolescentný vek. Vzťah maloletej L. k otcovi je aktuálne výrazne negatívny, dominujú u nej pocity hnevu, otca viní za rozpad rodiny a vníma ho ako jedinú príčinu, rovnako aj ako príčinu psychických problémov matky a jej samotnej. Jej reakcia je do určitej miery prirodzená, pretože deti v rannom adolescentnom veku často reagujú na rozpad rodiny hnevom. Majú tendenciu hodnotiť veci radikálne a

absolutisticky. Môže dochádzať aj k výraznej polarizácii vzťahu k rodičom. Pocity hnevu u L. sú výrazne posilňované aj negatívnym postojom matky voči osobe otca. Matka L. negatívne a kritické postoje voči otcovi nekoriguje a svojimi prejavmi a reakciami ich skôr posilňuje a fixuje. Emočne zrelý rodič by sa mal naopak snažiť o neutralizáciu negatívnych pocitov adolescentného dieťaťa voči osobe druhého rodiča a mal by sa snažiť vysvetliť dieťaťu komplexnosť príčin rozpadu manželstva a podporovať u dieťaťa prejavy rešpektu a tolerancie voči druhému rodičovi. U maloletého J. znalkyňa konštatovala celkovo primeraný vývin v jednotlivých oblastiach psychiky. V oblasti emocionálneho vývoja pretrvávajú určité adaptačné ťažkosti súvisiace s rozpadom rodiny. Ide najmä o prejavy úzkosti v situáciách separácie od matky, resp. pri potencionálnom stretnutí sa s otcom. Tieto prejavy pri citlivom prístupe sa dajú primerane zvládnuť. Krátkodobá psychická záťaž, ktorú môže J. v prvých momentoch obnovy styku s otcom prežívať, nemôže mať dlhodobé negatívne následky na jeho psychiku, aké by mala dlhodobá absencia otca v jeho výchove. Hlavnou vzťahovou osobou pre J. je matka, má k nej vytvorený pozitívny citový vzťah, dôveruje jej, je preňho zdrojom istoty. Zo strany matky vníma pocity strachu o jeho osobu ako aj výraznejšiu tendenciu ho ochraňovať. Tento ochraniteľský prístup matky fixuje u maloletého pocity úzkosti a neprispieva k ich postupnému prekonávaniu. J. má vybudovaný aj silnejší emotívne emocionálne pozitívny vzťah k L., napriek výraznejšiemu vekovému rozdielu majú súrodenci k sebe blízko. L. sa mu venuje, trávi s ním čas. Vo vzťahu k otcovi pretrvávajú u J. prevažne negatívne emócie. Sú to najmä pocity hnevu a odmietania, v menšej miere aj pocity strachu. Pocity strachu môže byť čiastočne podmienený zážitkami dieťaťa, pri ktorých vnímal hostilné správanie otca, či už v rámci konfliktu s matkou alebo v rámci výchovného pôsobenia. Frekvencia a intenzita týchto zážitkov však neboli také, aby viedli k tak dlhodobému a intenzívnemu odmietaniu otca dieťaťom. Aktuálne sa javí ako dominujúci dôvod odmietania kontaktu s otcom skôr pocit hnevu a zlosti. Maloletý verbalizuje voči otcovi až agresívne tendencie, čo pre túto vekovú skupinu nie je vôbec typická reakcia. Prirodzenou reakciou je skôr smútok a tendencia hľadať vinu vo svojom konaní. Podľa názoru znalkyne tieto pocity sú skôr kopírovaním pozorovaného správania ostatných členov rodiny, maloletý vníma negatívny postoj matky aj sestry, ako aj najstaršieho brata voči otcovi a ich správanie a postoje preberá. Pri hlbšom skúmaní u dieťaťa sa však prejavili pozitívne spomienky a pocity spájané s osobou otca. Napriek prvotnému verbálnemu odmietaniu otca sa neskôr u maloletého v spontánnom prejave preukázalo pranie byť opäť v kontakte s otcom. Znalčka konštatovala, že predĺženie zákazu styku otca s maloletými deťmi považuje za nežiadúce pre ich ďalší vývin. Je potrebné postupne a čo najskôr stretávanie otca s deťmi obnoviť. Predpoklad pre úspešné obnovenie je však zmena postojov a správania zo strany matky voči osobe otca. Pred deťmi by nielenže nemalo dochádzať ku kritike a znevažovaniu osoby otca, ale matka ako hlavná vzťahová osoba by mala byť pre deti vzorom pozitívneho postoja voči otcovi, mala by dať deťom najavo, že sa teší z obnovenia ich vzájomného kontaktu. Rovnako by mala matka zabezpečiť, aby k znevažovaniu otca pred deťmi nedochádzalo ani zo strany ostatných členov rodiny (najstarší brat, stará matka). Obnovenie kontaktu otca s deťmi je v zhode s odporúčaniami ošetrojúcej psychiatričky detí MUDr. L., ktorá v správe zo dňa 05. 02. 2020 ako aj v telefonickom rozhovore so znalkyňou odporučila psychologické vedenie dieťaťa a vzťahovú terapiu v rodine. Toto odporúčanie MUDr. L. uvádzala aj v minulosti, čo však zo strany matky nebolo nikdy realizované. V závere znalkyňa zhrnula osobnostné črty rodičov a maloletých detí ako aj ich vzájomné vzťahy. Znalčka konštatovala, že na strane otca je dobrá schopnosť rešpektovať a dodržiavať stanovené pravidlá a dohody, na strane matky je táto schopnosť čiastočne oslabená. Na strane otca znalkyňa nezachytila tendencie ku klamstvám, vierohodnosť jeho výpovedí je primeraná. Na strane matky znalkyňa zachytila určitú tendenciu ku skresľovaniu vo vnímaní reality a bohužiaľ aj tendenciu ku klamstvám (matka popierala, že by vulgárne SMS smerované otcovi dala čítať deťom, avšak L. uviedla, že niektoré SMS-ky jej matka dala čítať). Na strane otca znalkyňa nezistila tendencie otca ovplyvňovať alebo manipulovať so skutočnosťami, ktoré by mohli mať vplyv na výchovu a starostlivosť o maloleté deti. Na strane matky znalkyňa zachytila tendenciu manipulovať skutočnosťami a matka pravdepodobne cielene a vedome ovplyvňuje maloleté deti voči osobe otca. Vo vzťahu ku zvládaniu stresových situácií znalkyňa konštatovala schopnosť otca ako dostatočnú, aj keď sú u neho tendencie k defenzívnym a vyhýbavým spôsobom zvládania záťaže, je dostatočne flexibilný v správaní a pre maloleté deti môže byť vzorom o niečo zrelších zvládacích mechanizmov ako matka. Schopnosť matky znalkyňa hodnotila ako zníženú, je u nej tendencia k externalizácii viny, výrazne emočne podfarbené myslenie, flexibilita jej reakcií je obmedzená, v tomto smere je vplyv matky na správanie a vývoj detí menej žiaduci. K odmietavým postojom maloletých detí k stretávaniu sa s otcom znalkyňa uviedla, že príčiny nie sú vo vlastnostiach alebo prejavoch správania otca. Svedčí o tom fakt, že pred rozpadom rodiny mali deti k otcovi dobrý citový vzťah. Obnovenie kontaktu otca s deťmi preto nebude mať z dlhodobého hľadiska na deti negatívny vplyv, nebude pre ne traumatizujúcim zážitkom. Naopak, zákaz styku maloletých detí s otcom nie je v ich

najlepšom záujme a predstavuje ohrozenie ich ďalšieho psychického vývoja, neúčast' otca na výchove detí znamená značné ochudobnenie vo viacerých oblastiach vývoja, otec chýba ako výchovná autorita, ako vzor alternatívneho prístupu, postojov a foriem správania. Je dôležitý z hľadiska vlastnej identifikácie sa detí a ich zdravého sebahodnotenia. Jeho absencia môže viesť k rôznym emocionálnym problémom, poruchám správania, problémom vo vytváraní primeraných partnerských a iných vzťahov. Znalkyňa konštatovala, že pri citlivom prístupe zo strán oboch rodičov je pravdepodobnosť obnovenia citovej väzby detí s otcom veľmi vysoká. Doporučovala postupne obnoviť stretávanie otca s deťmi, avšak bezodkladne čo najskôr. Za kľúčový predpoklad k úspechu znalkyňa považovala zmenu postoja a prezentovaných prejavov správania voči otcovi na strane matky, ktorá by sa mala vyhýbať akýmkoľvek znevažujúcim prejavom voči osobe otca a pri maloletom J. aj nadmieru ochraniteľským prejavom. Prvé stretnutie by mohlo trvať krátko, malo by sa realizovať v prostredí pre deti známom. Prítomnosť matky znalkyňa nepovažovala za žiadúcu, pretože súčasná prítomnosť oboch rodičov môže byť zdrojom vnútorného konfliktu pre deti. Môže byť prítomná aj sprostredkujúca osoba, ktorá by deti na stretnutie priviedla a mohla by byť prítomná. Takouto osobou môže byť osoba krstného otca, voči ktorému majú obe deti pozitívny emocionálny vzťah a táto osoba má dobrý vzťah a rešpektuje oboch rodičov. Pri stretnutí aj zo strany otca by sa mal vyhýbať kritike matky alebo vracaniu sa k problémovým otázkam z minulosti. V prípade záujmu zo strany L. by jej mal citlivo poskytnúť vlastné a úprimné vysvetlenie problémových otázok. Pri dodržaní uvedených doporučení by mohlo dôjsť k obnoveniu kontaktu v priebehu 2 až 3 mesiacov. Čo sa týka súčasnej partnerky otca, táto má ústretový postoj k stretávaniu sa otca s deťmi v ich spoločnej domácnosti a reálne odhaduje možnosti aj riziká takéhoto stretávania, jej potencionálny vplyv znalkyňa hodnotí ako pozitívny. Vzťah detí k nej je negatívny najmä u maloletej L., čo vychádza z jej vlastného hodnotenia príčin rozchodu rodičov a sú potencované aj silne negatívnym postojom matky voči tejto osobe. Obnovením stretávania sa detí s otcom by mohlo dôjsť aj k zmene tohto postoja, ktorý však nemusí byť nevyhnutne emočne pozitívny, očakáva sa aspoň neutralizácia negatívnych emócií. Znalkyňa konštatovala, že v neskoršom období po obnovení styku a upevnení vzťahu otca s deťmi môže dôjsť k realizácii stretávania aj v domácnosti otcovej partnerky, deti by však k tomuto nemali byť nútené. Po realizácii prechodnej fázy navrhla znalkyňa ustanoviť styk otca s maloletými deťmi tak, aby sa zohľadnila aj prirodzená tendencia dospelávajúceho dieťaťa (L.) osamostatňovať sa od rodinných väzieb. Styk s maloletým J. by sa mohol realizovať každý druhý víkend aj s prespaním, pričom styk by sa mohol realizovať aj počas týždňa, aby sa otec mohol podieľať aj v rámci školských a záujmových aktivít. Okrem toho by mala byť zachovaná možnosť telefonickú komunikáciu otca s deťmi. V prípade, že sa stretnutie nebude môcť realizovať, otcovi by mal byť poskytnutý náhradný termín stretnutia. Znalkyňa poukázala na to, že časové ohraničenie stretnutí otca s deťmi by malo byť vnímané ako minimálny rozsah stretávania a v prípade záujmu maloletých detí by mali mať tieto možnosť stretávať sa s otcom aj nad rámec určeného času. Otec by mal mať možnosť zúčastňovať sa dôležitých udalostí v živote detí, napr. vážnejší lekársky zákrok, prvý deň v škole a podobne. Stretávanie počas sviatkov a prázdnin najmä pri maloletom J. by sa malo rozdeliť rovným dielom. Znalkyňa tiež doporučila nariadiť obom rodičom výchovné poradenstvo pod vedením ÚPSVaR. Na záver znalkyňa uviedla, že ak nedôjde k obnove stretávania sa otca s maloletými deťmi v rozsahu 2 až 3 mesiacov, prípadne, ak sa stretávanie bude realizovať len s trvalými problémami a častými obštrukciami zo strany matky, odporúča znalkyňa po náležitej psychologickú prípravu zveriť obe maloleté deti do trvalej osobnej starostlivosti otca a styk s matkou primerane upraviť. Dôvodom tohto odporúčenia sú o niečo lepšie osobnostné predispozície na strane otca ako aj predpoklad, že otec bude schopný lepšie zabezpečiť pravidelné stretávanie sa detí s druhým rodičom, t. j. s matkou.

18. Voči podanému znaleckému posudku matka vzniesla písomné námietky a nesúhlasila so závermi znalkyne. Znalkyňa neprihliadla na všetky skutočnosti týkajúce sa maloletých detí, v nálezovej časti neboli zhrnuté všetky dôkazy týkajúce sa vyšetrovaní maloletých detí u MUDr. L., v nálezovej časti tiež neobsahuje informácie o konaní o rozvode manželstva. Preto matka navrhla vypracovať nový znalecký posudok, v prípade, že by sa s tým súd nestotožnil, matka si zabezpečí súkromný znalecký posudok. Poukázala najmä na to, že závery znalkyne sú v úplnom rozpore so závermi a odporúčeniami psychiatra MUDr. L.. Matka v osobnom písomnom vyjadrení zdôraznila, že nesúhlasí s vyjadreniami znalkyne, že by manipulovala s deťmi a má sklony ku klamstvu. V posudku znalkyňa uviedla len ňou posielané SMS-ky, ale chýbajú tam aj vyjadrenia matky pred znalkyňou, ako sa jej otec nie raz vyhráždal, že ju psychicky zničí a zoberie jej deti, rovnako tak aj jeho matka. Taktiež chýbajú niektoré vyjadrenia dcéry L.. Dňa 03. 07. 2020 sa otec detí oženil a deti to poznačilo a viac sa prehýbala priepasť medzi nimi, pretože sa toto dozvedeli od cudzích ľudí. Vyjadrujú sa, že bez otca je im lepšie. L. po prečítaní posudku a návrhu psychologičky zostala nervózna, nepokojná, po výsluchu u psychologičky sa doma zosypala. Snaží sa na všetko zabudnúť a teraz sa opäť vracajú na začiatok. Naďalej matka nesúhlasí so stretávaním s deťmi

s otcom. L. to rázne odmieta. J. počas zákazu sa upokojil, prestal sa báť až do momentu, kým neprišiel znalecký posudok, matka sa ho snaží pripravovať na situáciu, že bude zákaz zrušený. Syn sa roztriasol a ušiel so slovami, nenávidím Ťa, neverím ti. Neveril nikomu z rodiny, jedine L. k sebe pustil. Doma nesmú otca ani spomenúť, vždy sa rozplače. Znovu začal brať lieky, je nepokojný, vykrikuje zo sna. Po konzultácii s MUDr. L. ohľadom obdobia zákazu sa táto vyjadrila, že 3 roky sú optimálne. J. nastupuje na základnú školu, na ktorú sa tešil, teraz sa vyjadril, že do školy chodiť nechce. S dcérou L. má toho času pekný vzťah, opäť sa začala venovať atletike, po rozvoze na to nemala náladu ani chuť. Dáva dcére voľnosť, chodí vonku s kamarátmi, len musí oznámiť, kde je a kedy príde. L. dodržiava pravidlá, ktoré sú nastavené. Z jej strany deťom vždy vravela, že ak sa s otcom stretnúť chcú, nech jej to povedia. J. navrhla, že mu dá do mobilu číslo a fotku otca, keď bude chcieť, môže mu zavolať a dohodnúť sa s ním, aby sa stretli, on to odmietol. Odmieta taktiež darčeky, ktoré mu otec posielal. Matka vyčítala, že v posudku chýbajú vyjadrenia otca na jej osobu, keď ju urážal aj pred deťmi. K stretnutiam otca s J. sa syn vyjadroval tak, že sa stala situácia, že prišla teta z práce a popíjala s otcom, otec si následne šiel ľahnúť. Vefa krátko sa J. vyjadril, že otec spal, kým sa on hral na mobile. V závere matka zotrvala na svojom návrhu, nesúhlasila so zrušením zákazu styku otca s deťmi.

19. Znalčka bola vypočítaná na pojednávaní dňa 12. 08. 2020, kedy zotrvala na znaleckom posudku s tým, že v osobnosti otca a jeho výchovného štýlu nezistila žiadne patologické prejavy ani nežiaduce javy, ktoré by negatívne ovplyvňovali výchovu detí. Nezistila na jeho strane žiaden dôvod na zákaz alebo obmedzenie styku s deťmi. Naopak, bez kontaktu s otcom deti môžu trpieť. Súčasný postoj detí, kedy odmietajú otca je výrazne ovplyvnený postojom a správaním matky, ktorá aktívne pôsobila v tom smere, aby došlo k obmedzeniu stretávania sa detí s otcom, najmä negatívne v tomto smere ovplyvňovala deti. Znalčka dospela k tomuto záveru z rozhovoru detí, kedy ich výrazný negatívny emocionálny postoj k otcovi nekorešpondoval s racionálnymi dôvodmi, najmä u maloletého J. hnev, či počiatočný strach nemal podklad v jeho reálnych zážitkoch, o ktorých by rozprával. Jeho postoj najmä tak intenzívny hnev nie je typický pre jeho vek. Znalčka uviedla, že z výpovedí detí nezistila žiaden závažný dôvod, prečo by mali otca odmietať alebo mať z neho strach, naopak, prezentovali pozitívne spomienky na otca. Súčasný postoj detí vyplýva z informácií a postoja, ktoré deti kopírujú od matky, pretože matka otvorene vyjadruje svoj vzťah k otcovi a pokiaľ deti nemajú možnosť si to skonfrontovať s postojom otca, preberajú len postoje od matky. U maloletej L. je to do istej miery aj výsledok jej vlastného hodnotenia, avšak v pubertálnom veku majú deti tendenciu polarizovať svoje vzťahy k rodičom a L. je taktiež ovplyvnená kritickým postojom matky voči otcovi. Prekážkou obnovenia styku otca s deťmi vidí znalčka v postoji matky, ktorá skôr hľadá dôvody, prečo ten styk neobnoviť, skôr má tendenciu odmietať spoluprácu. Prípadná psychologická intervencia však môže ovplyvniť postoj matky. Práve pod jej vplyvom môže matka pochopiť význam postavenia otca v živote detí, čím vidí znalčka nádej na pozitívnu zmenu aj na strane matky. Na otázky právneho zástupcu matky, ako sa znalčka vysporiadala s fyzickými útokmi otca na matku, prípadne aj slovnými útokmi, ktorých svedkom mali byť aj deti, znalčka uviedla, že J. toto v spomienkach neuvádzal, že by otec nejako kričal alebo útočil na matku. To znamená, že nie je ani tak dôležité, či sa to skutočne stalo, ale, že si to on nepamätá. Naopak sa pozitívne vyjadroval o priebehu, keď bol u otca, ako sa spolu hrali. Na otázku, ako sa znalčka vysporiadala s lekáskymi správami psychiatra detí, znalčka uviedla, že po oboznámení sa s lekáskymi správami, závery zneli v takom význame, že lekárka nedoporučuje nútiť deti do styku, ale nie v zmysle trvalého zamedzenia styku detí s otcom. V správach bola vždy doporučená rodinná a vzťahová terapia. Telefonicky kontaktovala pani doktorku a z jej vyjadrenia vyplynulo, že lekárka nie je zato, aby sa úplne zamedzil kontakt detí s otcom. Rovnako uvádzala, že terapiu doporučovala a ponechávala to na matku a nechápala, prečo sa to doposiaľ nerealizovalo. Na námietky matky, že pri vyšetrení znalčkyne uvádzala, ako sa jej otec priamo pred deťmi vyhrážal, ako ju slovne urážal a fyzicky napádal, znalčka uviedla, že sa jedná o jednostranné vyjadrenie matky. Pokiaľ sa k tomu vyjadroval otec, vyplynulo, že sa jednalo o vzájomné konflikty, či už verbálne alebo fyzické, t. j. nejednalo sa len o to, že by iba matka bola napádaná a bránila sa. K okolnostiam, kedy sa matka vyjadrila, že deti videli ako ju otec takmer zabil, znalčka uviedla, že v čase, keď s matka pokúsila o samovraždu, je takéto vyjadrenie matky nadnesené. Otec pokiaľ popísal uvedenú situáciu, zrejme robil to, čo mohol, t. j. zobral matke lieky, alkohol a na druhý deň bola doporučená lekárska pomoc, ktorá sa realizovala. Aj z tohto vyjadrenia vyplýva neobjektívne hodnotenie situácie zo strany matky. Znalčka na záver uviedla, že ďalšie odlúčenie detí od otca by ich ochudobnilo vo vývine o kontakt s otcom, ktorý je dôležitým zdrojom alternatívnych foriem správania, vlastnej identity a sebahodnotenia. V psychickom vývoji sa môžu prejavovať psychopatogénne prejavy, či už emočné, úzkostné, je tam zvýšené riziko psychických problémov. Keďže z vyjadrení matky je zrejme, že táto dala čítať znalecký posudok maloletej L., znalčka tento krok hodnotila ako nesprávny, deti by mali byť

chránené pred podrobnosťami sporu rodičov. Znalčka taktiež poukázala na to, že sa L. vyjadrila, že jej matka dala čítať niektoré SMS-ky, ktoré matka posielala otcovi a toto zo strany matky je veľkým zlyhaním.

20. Po výsluchu znalkyne právny zástupca matky vzniesol námietku zaujatosti znalkyne s tým, že ju zdôvodní v dodatočnom písomnom podaní, ktoré však následne súdu nebolo doručené. O námietke zaujatosti súd rozhoduje v zmysle § 2 ods.1 C. m. p., § 59 C. s. p., § 49, § 52, § 53 C. s. p. Keďže právny zástupca matky ani dodatočne neuviedol dôvody vznesenej námietky zaujatosti, súd na takúto námietku neprihliada, preto o nej súd nerozhodoval.

21. Vzhľadom na závery znaleckého posudku, súd v priebehu konania rozhodol uznesením zo dňa 14. 08. 2020 tak, že neodkladným opatrením uložil rodičom aj maloletým deťom povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu za účelom nadviazania vhodnej komunikácie medzi otcom, matkou, smerujúcu k vytváraniu možností stretávania sa otca s maloletými deťmi, ako aj psychologickú prípravu maloletých detí na stretávanie sa s otcom. Súd považoval za nevyhnutné v zmysle záverov znaleckého posudku, okamžite započat' proces obnovenia kontaktu otca s maloletými deťmi, ako aj psychologickú prípravu maloletých detí na uvedený kontakt. Kolízny opatrovník oznámil súdu, že odborné poradenstvo bude poskytované prostredníctvom Centra pre deti a rodiny Dália v Krupine. Súd priebežne sledoval priebeh psychologického poradenstva, podľa správ došlo k prvému sedeniu dňa 20. 10. 2020 s otcom, dňa 27. 10. 2020 prebehlo sedenie s matkou. Následne bolo sedenie s deťmi v byte matky dňa 03. 11. 2020, kedy maloletá L. opakovane verbalizovala, že nemá záujem sa stretávať s otcom, pretože ju otec sklamal, klamal jej a nevádzal pravdu. Pripustila však, že postupom času by mohlo dôjsť k obnoveniu kontaktu s otcom, avšak nie naraz. S J. sa nepodarilo nadviazať rozhovor. K ďalšiemu stretnutiu s deťmi došlo 10. 11. 2020 v priestoroch CDR, kde boli najmä s L. dohodnuté pravidlá ako by prebiehal prípadný kontakt s otcom v priestoroch CDR, najmä, aby sa rozptýlili obavy dieťaťa. Prebehol rozhovor aj s J., ktorý len uviedol, že otec nepatrí do rodiny, keby sa zmenil, tak by ho prijali späť. V priebehu sedenia si kreslil a v závere bolo dohodnuté, že ak sa za nejaký čas s otcom stretne, môže mu kresbu ukázať. Na ďalšie sedenie dňa 16. 11. 2020 bol pozvaný otec, ktorému bol vysvetlený aktuálny stav u detí, aj vysvetlené pravidlá komunikácie v prípade stretnutia s deťmi. Následne bolo zorganizované prvé stretnutie otca s maloletými deťmi na 24. 11. 2020. Pred stretnutím zaslala matka SMS v tom význame, že L. sa chce stretnúť s otcom, ale nie za prítomnosti J. a J., keď mu bolo oznámené, že by sa mal stretnúť s otcom, začal plakať a tvrdil, že nikde nejde, žiadala o ďalšie usmernenie. Následne bola matka telefonicky kontaktovaná a bola jej vysvetlená situácia s tým, že je výslovne na J., či na stretnutie s otcom príde alebo nie. Matka bola požiadaná, aby sa pred J. o stretnutí otca a L. vyjadrovali neutrálne, nie v negatívnom ponímaní. Na začiatku stretnutia bol J. v inej miestnosti, prebehol stretnutie medzi otcom a L.. L. začala rozprávať ako prvá, z čoho vyplynulo, že bola potrebná katarzia z jej strany, uvoľnenie nahromadeného napätia, otec bol na takúto situáciu pripravený a reagoval veľmi primerane, otvorene, empaticky, snažil sa L. veci vysvetľovať. Žiadal L., aby si informácie overovala aj z druhej strany, t. j. od neho. Obom bolo doporučené premyslieť si dohodu, ako by mohli fungovať po zrušení zákazu styku. Následne bol do miestnosti privolaný aj J., ktorý s otcom komunikoval cez psychológa alebo L., keď ho otec vyzval ku kontaktu, odmietol. Otec nenalieval. J. otcovi ukázal kresbu, rozprávali sa o tom, čo chce na Vianoce. Následne psychologička zavolała L. do inej miestnosti a po návrate do miestnosti J. sedel otcovi na kolenách rozprávali sa o hre, ktorú mu J. ukazoval. Ďalšie stretnutie prebehlo medzi otcom a L. dňa 01. 12. 2020, kedy L. žiadala od otca informácie o BSM. Ďalšie stretnutie otca a L. prebehlo 15. 12. 2020. Matka mala zaslata svoje vyjadrenie na papieri, ako by mohla prispieť k tomu, aby to fungovalo medzi otcom a deťmi pri stretávaní, pretože nebola ochotná sa s otcom v centre stretnúť osobne. Písomne uviedla, že uvažovala o ustúpení od zrušenia zákazu styku, ale J. bol od stretnutia s otcom nepokojnejší, obáva sa, že si otec po neho príde. Matka zdôraznila, že otcovi sa nedá veriť a dohody by nedodržiaval, preto sa rozhodla trvať na zákaze, keď vidí ako J. reaguje. Deti pustí k otcovi, a o to samé požiadajú, t. j. ak sa samé dobrovoľne rozhodnú. Žiadala pre J. čas aspoň dva roky, aby začal veci chápať. L. pri stretnutí potvrdila, že s J. je to teraz ťažšie. Na stretnutí bola L. v odpore a opakovala, že chce za touto situáciou urobiť bodku a nastaviť to na báze dobrovoľnosti, na akúkoľvek dohodu reagovala s odporom. Predtým sa ešte uskutočnilo stretnutie v centre s L. a matkou dňa 08. 12. 2020, kedy L. deklarovala, že sa týmto už nechce zaoberať a chce dať za tým bodku a žiť odznova. Deklarovala, že posun smerom k otcovi z jej strany nie je žiadny, že zákaz styku sa môže zrušiť, ale nech je stanovené, že sa majú stretávať s otcom len na báze dobrovoľnosti. Matka sa vyjadrila tak, že podľa jej názoru L. to berie len ako nutnosť a J. sa viac s otcom stretnúť nechce. Deklarovala, že motivuje deti k stretávaniu sa s otcom, že im to nezakazuje, ona sama sa však s otcom stretnúť nechce. Podľa záverečnej správy z hodnotenia vykonaných opatrení z 05. 02. 2021 bol zhrnutý priebeh uvedených stretnutí, pričom

bolo konštatované, že u matky naďalej pretrvávajú odmietavý postoj voči otcovi. Počas rozhovorov bolo pracované na tom, aby sa styk otca s maloletými deťmi obnovil, otec má dobrú schopnosť dodržiavať stanovené pravidlá a dohody, čo na strane matky veľmi chýbalo. Matka bola vedená k otvorenému rozhovoru s deťmi, bola jej poskytnutá pomoc, aby porozumela potrebám detí. Problém však je, že je zástankyňou určitého názoru a ten nehodlá prehodnotiť. Matka tak sama diskvalifikuje záujem zlepšiť vzájomnú komunikáciu medzi rodičmi, matka nemá uspokojivo spracovanú spoločnú manželskú históriu, čo sa prenáša do súčasnosti a pôsobí ako prekážka k zlepšeniu vzájomnej komunikácie. Otec taktiež neprejavuje k matke pozitívny vzťah, ale je ochotný sa s ňou stretnúť a aktívne riešiť neformálnu dohodu, kde by sa rešpektovali nastavené pravidlá stretávania sa maloletých detí s otcom po zrušení zákazu styku. Vzťah otca s dcérou sa primerane upravil na základe katarzie - uvoľnenia emočného napätia medzi nimi, vyjasnili si niektoré skutočnosti. Aj keď odkrývaním minulých zážitkov spočiatku dochádzalo k prehlbovaniu rozporu medzi nimi, následne takéto vyjasňovanie vedie k zlepšeniu komunikácie a obnove vzťahu. Maloletá L. má naďalej záujem o psychologické poradenstvo. Maloletý J. absolvoval s otcom jedno stretnutie, ktoré bolo uspokojivé, matka maloletého bola poučená, aby v prítomnosti J. obmedzila komunikáciu s otcom na nevyhnutné informácie a podporovala J. v pozitívnom prijímaní otca ako rodiča. Na základe toho je potrebné s rodinou naďalej pracovať na budovaní vzájomnej komunikácie, prípadne podrobiť sa ďalšiemu súdno-znaleckému posudku zo strany nezávislého klinického psychológa. Na základe uvedeného záveru súd ponechal v platnosti neodkladné opatrenie a naďalej bola vykonávaná psychologická intervencia v rodine a to opäť v Centre pre deti a rodinu Dália. Podľa priebežnej správy z 30. 04. 2021, L. komunikovala so psychologičkou telefonicky, vytvorila si voči nej pozitívny a dôveryhodný vzťah. V decembri 2020 si L. našla priateľa, s týmto vzťahom matka nesúhlasila a ich vzťah sa výrazne narušil. L. uviedla, že matka s ňou odmieta na túto tému deklarovať, nie je ochotná robiť kompromisy, dochádza k hádkam, sú časté vyhrážky zo strany matky, pocity napätia, úzkosti a podráždenosti na strane L.. Dňa 20. 03. 2021 L. odišla z domu od matky k otcovi do Y.. Nasledovali stretnutia v rodinnom prostredí u otca. Prvé stretnutie bolo 23. 03. 2021 v Y., kde L. uviedla, že od decembra 2020 bola v telefonickom kontakte s otcom, pretože a situácia s matkou zhoršovala. Rozhodla sa pre odchod z domu, matke a bratovi X. ako aj starej matke nechala list, kde uviedla dôvody svojho rozhodnutia. Dňa 25. 03. 2021 bola návšteva u matky, kde matka uviedla, že dôvodom odchodu dcéry z domu je, že jej nedovolila priateľa a otec jej ho určite dovoľí, matka podala na otca trestné oznámenie. Matka uviedla, že L. nemala dôvod odísť z domu, naopak, oni museli znášať jej nálady a nevhodné správanie. Na ďalšom stretnutí 29. 04. 2021 sa matka o L. nechcela veľmi rozprávať, uviedla len, nech si žije svoje šťastie, ona jej v tom brániť nebude. L.F. jej píše, snaží sa s ňou nadviazať kontakt, matka uvádza, že to považuje zo strany L. len za povinnosť, pretože správy majú útočný charakter. Podľa vyjadrení matky je L. sebecká, nevďačná, výbušná, ublížila tým aj J., ktorému sa zhoršilo správanie, o sestre ani otcovi nechce vôbec počuť. Matke bola ponúknutá možnosť konfrontácie s L., čo odmietla. Vzhľadom na zhoršenie správania sa J. boli jej ponúknuté sedenia so psychológom za účelom katarzie, čo taktiež odmietla. Pri následných stretnutiach v rodine otca L. uviedla, že postupne spracovala odchod z domu, ale rodina jej chýba, kontaktuje sa s bratom, matkou, rodinnými príslušníkmi, nikto jej neodpovedá. Naďalej však deklarovala, že domov do G. sa už vrátiť nechce. Chcela sa stretávať s otcom, chodiť k nemu na víkendy, aby bola aj s jedným aj s druhým rodičom, ale to sa nedalo, aj keď matka tvrdila, že ich podporí, ak sa chcú s otcom stretávať. Ako dôvod prečo šla k otcovi uviedla, že ten ju vypočul, pochopil a snaží sa nájsť riešenie, žiadne vyhrážky, povedal, že ak sa bude chcieť vrátiť domov alebo k starej mame, nemá s tým problém, kľudne ju aj zavezie, avšak u neho má vždy dvere otvorené, kedykoľvek k nemu môže prísť. Na základe zisteného bolo doporučené naďalej pracovať s rodinou, v aktuálnej situácii sa osoba otca javí osobnostne zrelšia ako osoba matky. Otec sa snaží prispôbiť okolnostiam, L. vytvoriť nový domov s pravidlami a bezpečným prostredím. Deklaroval, že dvojročná absencia je citeľná v ich vzťahu, čo potvrdzuje fakt, že zákaz styku nebol v najlepšom záujme detí a predstavuje ohrozenie pre ich ďalší psychický vývin. Napriek tomu otec záťažovú životnú udalosť zvláda primerane, je dostatočne flexibilný, v správaní disponuje primeranými rodičovskými zručnosťami, naďalej vyjadruje ústretový postoj k poradenstvu zo strany centra.

22. Na základe uvedenej zmeny súd vo veci vytýčil pojednávanie na 08. 06. 2021 a vyžiadal si aktuálne správy. Podľa správy kolízneho opatrovníka z 12. 05. 2019 je aktuálne matka nezamestnaná, naďalej býva v 3-izbovom byte, ktorý je zatiaľ v BSM, domácnosť je na požadovanej úrovni. Otec je zamestnaný, býva spolu s manželkou a jej dvomi deťmi v čiastočne zrekonštruovanom rodinnom dome, ktorý v polovici vlastní jeho manželka, bývajú tam spolu s dvomi deťmi jeho súčasnej manželky. Od 20. 03. 2021 býva u otca aj L., ktorá sa k nemu presťahovala po hádke s matkou, má spoločnú detskú izbu s maloletou O.. Bytové podmienky pre starostlivosť o maloleté deti sú vyhovujúce. L. navštevuje 1. ročník SPŠ v Z.

Š., maloletý J. navštevuje 1. triedu Základnej školy v X.. Učí sa dobre, školskú dochádzku plní riadne. Kolízny opatrovník na túto dobu zastal názor, že zákaz styku otca s maloletými deťmi nie je dôvodný a doporučuje ho zamietnuť.

23. Podľa správy Obecného úradu Ladzany má otec trvalý pobyt v obci, je ženatý od 03. 07. 2020 s manželkou N., žijú spolu v rodinnom dome spolu s jej dvomi deťmi M. a O.. Otec v obci nevlastní žiaden majetok, jeho správanie nebolo prejednávané komisiou verejného poriadku, neboli na neho podané sťažnosti spoluobčanmi. Podľa správy Obecného úradu Terany, matka žije v 3-izbovom byte spolu s tromi deťmi, jedno dieťa navštevuje Základnú školu v X., jedno strednú školu a najstarší syn ukončil strednú školu s maturitou. Deti navštevujú školu pravidelne, nie sú informácie o vymeškaných či neospravedlnených vyučovacích hodinách. Maloletá L. sa pred mesiacom odsťahovala k otcovi do Y..

24. Podľa správy Základnej školy v X. zo 14. 05. 2021 je J. žiakom 1. triedy, adaptácia na školské prostredie prebehla bez akýchkoľvek ťažkostí. Bezprostredne komunikuje so spolužiakmi aj pedagógmi, do školy chodí rád, školské povinnosti si plní svedomito, pracuje usilovne. Má zodpovedný prístup k školským povinnostiam, dosahuje výborné výsledky. Chodí aj do školského klubu, vždy sa správa slušne, v kolektíve je obľúbený. Počas dištančného vyučovania sa pravidelne pripájal na online hodiny, pracoval svedomito, domáca príprava je pravidelná, spolupráca s matkou je dobrá, o výsledky syna sa zaujíma. Pri zápise matka informovala, že otec má súdom zakázaný styk s dieťaťom, počas celého obdobia otec tento zákaz svedomito dodržiaval. Komunikácia je bezproblémová, prebieha najmä telefonicky. J. sa stravuje v školskej jedálni, všetky poplatky sú zaplatené.

25. Na pojednávaní dňa 08. 06. 2021 matka uviedla, že dodržiavala predvolania na psychologické sedenia a časom sa L. začala stretávať s otcom, takže videla, že to bude v poriadku. Čo sa týkalo J., tohto namotala práve L. tým, že J. mal zákaz hrať sa na mobile a L. mu povedala, že ak s ňou pôjde, tak mu ho dá, preto šiel na stretnutie s otcom, domov sa však vrátil zúrivý. L. sa vyjadrila, že ona sa chce stretávať s otcom, preto chodila sama. Na Vianoce dostal J. darčeky od otca, avšak ich odhodil, nezaujímal sa o ne, postupne sa zbavuje vecí, ktoré má od otca, nedá sa s ním o otcovi ani rozprávať. Naďalej navštevujú MUDr. L.. Je zrejmé, že je J. sklamaný aj z toho čo urobila L.. Pri kontrole aj doktorka vyjadrila sklamanie, že L. neprišla na kontrolu, hoci o nej vedela, doktorka bola prekvapená, že je L. u otca. Povedala, že je to nezodpovedné správanie, pričom matka L. o termíne hovorila, napriek tomu s otcom neprišli, ani doktorku nekontaktovali. Z uvedených sedení matka uviedla, že jej bolo doporučené rozprávať sa s J. o tejto téme, pokiaľ to zvláda, ale nevyvíja na neho nejaký nátlak a dať mu čas, aby to spracoval. Matka uviedla, že to je to, čo požaduje týmto konaním. K situácii s L. uviedla, že táto si našla 20 ročného frajera, hoci má len 15 rokov, preto jej ho zakázala, z čoho začali plynúť problémy. Tvrdila, že prvoradá pre dcéru má byť škola. L. začala byť drzá, ignorovala matku, dala si na uši slúchadlá, keď ju volala von, nešla s nimi. Z dôvodu jej správania jej asi dvakrát zakázala ísť von, avšak L. bola vulgárna. Na tento čas býva v byte spolu s oboma synmi, starší syn X. ukončil strednú školu, je doma, zamestnanie nemá. J. chodí do 1. triedy základnej školy, v škole je všetko v poriadku.

26. Otec uviedol, že pokiaľ sa zúčastňoval psychologickej intervencie, bolo mu vysvetlené, že matka sa vyjadrila tak, že sa s ním nechce stretnúť, ale keď sa s ním budú chcieť stretnúť deti, nebude im brániť. Pri prvých stretnutiach L. riešila otázky ohľadne BSM, stále si niečo pozerala do mobilu. Keď prišli aj s J. a zostali so synom sami, postupne začali spolu komunikovať, sadol si mu na kolená, dokonca sa vyjadril tak „skoro som zabudol ako znie tvoj hlas.“ Začali sa spolu rozprávať a všetko bolo v poriadku. Následne na návrh psychologičky sa mala spísať dohoda, ako by bolo postupované po zrušení zákazu styku. Ku koncu roku L. uvádzala, že sa nechce s otcom stretávať, avšak začala mu písať, že si našla priateľa, ktorého jej matka nechce dovoliť. Odvtedy boli v telefonickom kontakte. Jednalo sa o syna bývalého priateľa matky, ktorý často navštevoval ich domácnosť, dokonca u nich prespával, tak sa s ním dcéra zoznámila. L. mu písala, že by chcela prísť k otcovi, avšak on sa jej snažil vysvetliť, že stále platí zákaz styku, a že by s tým mohol mať právne problémy. Jedného dňa, keď mal rozhodcovský zápas, zistil, že L. je u neho doma a mal množstvo neprijateľných hovorov od nej. Medzi tým kontaktovali právničku, ktorá sa taktiež snažila vysvetliť L., že by možno bolo dobré, aby šla k starým rodičom. L. však chcela zostať u otca, preto kontaktoval matku, ktorá mu len odpísala, aby ju nekontaktoval, následne sa mu ozvala, že porušil zákaz styku, aby L. zaviezol domov, dcéra to však odmietla, povedala, že by následne aj tak ušla od matky. Na to bol kontaktovaný políciou, ktorí konštatovali, že vzhľadom na vek dcéry je na nej, pokiaľ sa takto rozhodla. Na polícii bol aj vypovedať, aký je súčasný stav, uviesť nevedel. Ďalej chodila k nim psychologička, zaujímal sa v akom stave je L., otec kontaktoval aj triednu učiteľku, prospech dcéry

sa nezhoršil. Keď mala ísť dcéra na stretnutie k doktorke L., on o tomto termíne nevedel, avšak volal s pani doktorkou, dostali nový termín. On sám sa s doktorkou rozprával len krátko, nakoľko sa rozprávala s L. a otec jej aspoň v krátkosti povedal svoj pohľad, bolo dohodnuté, že sa zúčastní ďalšieho termínu, na ktorý donesie aj nejaké papiere. Pani doktorka sa vyjadрила tak, že riešila situáciu z toho, čo počula a je škoda, že nezavolała aj otca. Otec k uvedenému dodal, že ak by matka mala chápanejší prístup k J., vedel by túto situáciu lepšie spracovať. Od decembra 2020 nie je v žiadnom kontakte s J..

27. Vzhľadom na aktuálnu situáciu právny zástupca matky vzal návrh o zákaz styku vo vzťahu k maloletej L. späť, otec, ani kolízny opatrovník nemali námietky voči čiastočnému späťvzatiu návrhu.

28. Následne na to súd uznesením zo dňa 08. 06. 2021 zrušil zákaz styku otca s maloletou L., ktoré mu bolo uložené neodkladným opatrením a to uznesením tunajšieho súdu zo dňa 03. 09. 2019 v spojení s uznesením Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15CoP/37/2019 zo dňa 06. 11. 2019, vo vzťahu k maloletému J. uvedené neodkladné opatrenie zostalo nedotknuté.

29. Sudkyňa nariadila výsluch maloletého J. v budove Okresného súdu Zvolen, vypočutie maloletého sa nepodarilo, pretože keď sa matka spolu s maloletým J. dostavili do budovy tunajšieho súdu, po vyzvaní maloletý odmietal akokoľvek komunikovať so sudkyňou, len sa držal matky, zjavne bol napätý a v strese z danej situácie. Sudkyňa ho ubezpečila, že nemusí robiť ani hovoriť nič, čo sám nebude chcieť, avšak sa odmietol na sudkyňu čo len pozrieť, maloletý sa rozplakal. Sudkyňa ďalej nenaliehala a upustila od ďalšieho výsluchu. S matkou bolo dojednané, ak by maloletý bol ochotný komunikovať so sudkyňou v domácom alebo školskom prostredí, dá uvedené súdu na vedomie. Matka e-mailom súdu oznámila, že maloletý povedal, že sa s nikým rozprávať nechce.

30. V záverečných návrhoch právny zástupca matky zotrval na návrhu o zákaz styku otca s maloletým J., poukázal na stav maloletého, ktorý je preukázaný lekáorskými správami MUDr. L., t. j. aktuálne styk maloletého s otcom by mohol viesť k vážnemu ohrozeniu najmä jeho psychického zdravia, bolo preukázané, že maloletý sa s otcom stretávať nechce. Aktuálne aj v súvislosti so situáciou s odchodom maloletej L. k otcovi sa stav maloletého J. ešte viac zhoršil.

31. Právny zástupca otca uviedol, že je naopak v najlepšom záujme maloletého J. zamietnuť návrh matky na zákaz styku maloletého s otcom, pretože pokračujúci zákaz môže viesť k vážnym psychickým problémom, môžu ochabnúť väzby medzi synom a otcom. Návrh matky zamedzuje jednak právo otca na styk s dieťaťom, na druhej strane aj právo maloletého J. na styk s druhým rodičom a do budúcnosti hrozia rôzne emocionálne problémy u maloletého, syn potrebuje aj vzor v osobe otca. Poukázal na to, že pokusy o nadviazanie kontaktu medzi otcom a synom zlyhali práve pre obštrukcie zo strany matky, o čom svedčí aj podaný znalecký posudok, je zrejmý silný vplyv a manipulácia zo strany matky. Rovnako dali súdu na zváženie aktuálne upraviť styk otca so synom, otec neurobil nič také, aby ho maloletý úplne odmietal. Bolo by možno vhodné na tento čas upraviť styk takým spôsobom, aby prebiehal za prítomnosti tretej nezávislej osoby pár hodín počas víkendu a počas jedného pracovného dňa v týždni. Otec uviedol, že matka vo svojom návrhu vychádza zo správy od MUDr. L., ktorá nie je objektívna, bola vypracovaná len na základe vyjadrení matky a J., pričom pri poslednom stretnutí doktorka uznala, že si mala vypočuť aj názor otca. Ďalej jej návrh vychádza z tvrdení, že sa J. s otcom stretnúť nechce a od začiatku sa bila o zdravie a šťastie oboch detí J. aj L., a keď sa teraz L. otočila proti nej, začala ju odmieťať, nekontaktuje, nevyužila ani ponuku na stretnutie s dcérou od psychológa.

32. Podľa rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 17P/22/2018 zo dňa 18. 12. 2018, právoplatný 05. 01. 2019 bolo manželstvo rodičov rozvedené a vtedy maloleté deti X., L. a J. boli zverené do starostlivosti matky a otec bol zaviazaný na platenie výživného. Bol upravený styk otca s maloletou L. a J. tak, že je oprávnený sa s deťmi stretávať každú páru sobotu od 09:00 hod. do 18:00 hod. Otec podal na tunajšom súde dňa 26. 08. 2019 návrh na zmenu úpravy styku, kde sa dožadoval širšej úpravy styku s maloletými deťmi, konanie sa viedlo pod sp. zn. 5P/210/2019. V návrhu poukázal na to, že pod vplyvom matky L. zmenila svoje správanie a matka svojim konaním bráni otcovi v styku s deťmi. Na základe späťvzatiu návrhu bolo konanie zastavené uznesením z 02. 03. 2020 (po vydaní neodkladného opatrenia o zákaze styku otca s deťmi). Otec podal návrh na výkon rozhodnutia o styku s deťmi (17P/22/2018), ktoré konanie sa viedlo pod sp. zn. 5Em/3/2019. Po vydaní neodkladného opatrenia o zákaze styku otca s deťmi bolo konanie zastavené uznesením zo dňa 25. 02. 2020. Návrhom zo dňa 10. 06. 2019 sa matka domáhala zvýšenia výživného na všetky tri maloleté deti, v konaní otec vzniesol protinávrh na zníženie výživného.

Rozsudkom zo dňa 25. 08. 2020 boli oba súdom zamietnuté. Konanie sa viedlo pod sp. zn. 5P/136/2019. Dňa 21. 10. 2019 podal otec návrh na uloženie výchovného opatrenia rodičom aj maloletým deťom na odborné poradenstvo a stanovenie dohľadu pri styku otca s deťmi za prítomnosti sociálneho kurátora. Konanie sa viedlo pod sp. zn. 5P/257/2019, na základe späťvzatia bolo konanie zastavené uznesením z 09. 04. 2020 (po vydaní zákazu styku otca s deťmi).

33.1 Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

33.2 Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Podľa ods. 2, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

33.3 Podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

33.4 Podľa Čl.5 písm. b/, c/, e/, g/, h/, i/ Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

33.5 Podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu. Podľa ods. 7, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením. Podľa ods. 8, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

34. Prvým výrokom súd rozhodol o zastavení konania o návrhu matky na zákaz styku otca s maloletou L., nakoľko matka v tejto časti vzala svoj návrh späť s poukazom na zmenu aktuálnej situácie, kedy sa obnovil vzťah otca s maloletou L., maloletá L. toho času býva pri otcovi vzhľadom na konfliktné vzťahy s matkou. Otec ani kolízny opatrovník nevzniesli námietky voči čiastočnému späťvzatiu návrhu, súd nezistil dôvod pokračovať v tejto časti konania a preto konanie v uvedenej časti zastavil, rozhodol tak podľa § 29 C. m. p.

35. V ďalšom zostal predmetom konania návrh matky na zákaz styku otca s maloletým J., ktorý matka dôvodila najmä aktuálnym psychickým stavom maloletého, ktorý otca odmieta, keď slovné deklaruje

pred matkou, že sa s otcom stretnúť nechce, žiada matku, aby ho nenútila na stretnutia s otcom, odmieta sa o otcovi rozprávať. Maloletý je vo veku takmer 7 rokov a takéto správanie a odmietanie rodiča nie je typické pre daný vek, preto súd dôsledne zisťoval aktuálny stav maloletého a príčiny vzniku tohto stavu za účelom adekvátneho rozhodnutia. Matka pri výsluchu zotrvala na svojich tvrdeniach, otec poukazoval na to, že pokiaľ by matka sa vhodne správala vo vzťahu k maloletému, nenastali by problémy pri stretávaní sa otca s deťmi. Vzhľadom na závažnosť stavu a potrebu odborného názoru o aktuálnom psychickom stave maloletých detí a zhodnotení vzájomných vzťahov v rodine, súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie znalkyňou z odboru klinickej psychológie, ktorá zhodnotila osobnosť oboch rodičov ako aj maloletých detí a vyjadrila sa k vzájomným vzťahom, popísala aktuálny stav maloletých detí a príčiny ich vzniku. Zo znaleckého dokazovania celkom jednoznačne vyplynulo, že kritická situácia v rodine súvisela s rozpadom manželstva rodičov, ktorý sprevádzala nenávisť a vulgárna komunikácia medzi rodičmi najmä zo strany matky, ako ja vzájomné verbálne a fyzické napádania. Matka v uvedenej situácii si dokonca siahla na život, čoho svedkami mali byť aj maloleté deti, čo určite neprispelo k zvládnutiu rozpadu rodiny na strane maloletých detí. Manželstvo rodičov sa nepodarilo udržať a maloleté deti boli konfliktom rodičov traumatizované, ešte v čase pred rozvodom otec z rodiny odišiel. Rodičia nedokázali nájsť spoločnú komunikáciu na zabezpečenie starostlivosti o maloleté deti. Pokiaľ došlo k situácii, keď maloleté deti deklarovali otcovi, že sa s ním stretávať nechcú, otec z uvedenej situácie vinil výlučne matku a pokúšal sa dosiahnuť kontakt s deťmi aj prostredníctvom núteného výkonu rozhodnutia. V danej situácii ani matka sa nesprávala smerom k upokojeniu situácie, naopak, stav vyhocovala a napokon vec skončila podaním návrhu na zákaz styku otca s maloletými deťmi J. a L.. Pokiaľ sa začalo konanie pred súdom, maloleté deti boli natoľko traumatizované konfliktmi rodičov, že skutočne z lekárskeho správ MUDr. L. vyplynul záver o emočných poruchách detí, depresívnom vývine a doporučila nenútiť deti do kontaktu s otcom. Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní bol uložený otcovi zákaz styku s maloletými deťmi vzhľadom na plné rešpektovanie zdravého vývoja detí. V ďalšom konaní súd zameral dokazovanie, ale aj svoj postup k upokojeniu situácie a následnej najmä psychologickému príprave a práci s rodinou za účelom nadviazania vhodnej komunikácie medzi rodičmi a k vytváraniu možností stretávania sa otca s maloletými deťmi. Súd vo veci nariadil neodkladným opatrením výchovné opatrenie a to povinnosť podrobovať sa rodičom aj maloletým deťom odbornému poradenstvu na dosiahnutie uvedeného účelu. Súd konštatuje, že neodkladné opatrenie dosiahlo účel u maloletej L., kedy sa obnovila komunikácia medzi otcom a maloletou L., uvedené však následne viedlo k tomu, že sa naopak zhoršili vzťahy medzi maloletou L. a matkou do takej miery, že maloletá L. prejavila záujem o osobnú starostlivosť u otca a toho času sa zdržiava v domácnosti otca. Uvedený stav, kedy maloletá L. opustila domácnosť matky však mala výrazne negatívny dopad na psychický stav maloletého J., ktorý podľa vyjadrení matky odmietal akúkoľvek komunikáciu smerom k otcovi, ako aj smerom k odbornému poradenstvu. Súd však musí konštatovať, že pokiaľ prebehlo jedno stretnutie medzi otcom a maloletým J., toto prebehlo pozitívne, maloletý primerane nadviazal kontakt s otcom, čo súd považuje za významný pokrok pri opätovnom nadviazovaní kontaktu otca so synom. Zo žiadneho dôkazu, či už z výsluchu otca, šetrenia kolízneho opatrovníka, znaleckého dokazovania, nevyplývalo, že by otec mal byť diskvalifikovaný ako rodič pri starostlivosti o maloletého J. a pri možnosti pravidelného stretávania sa s maloletým. Pokiaľ matka poukazovala na agresiu zo strany otca, súd uvádza, že z výpovedí oboch rodičov ako aj znaleckého dokazovania, ako aj z obsahu rozvodového spisu vyplynulo, že pri rozpade manželstva obaja rodičia uvedenú situáciu nezvládli a skutočne dochádzalo, či už k verbálnym alebo fyzickým útokom medzi rodičmi navzájom. Súd preto konštatuje, že nemožno uvedenú skutočnosť pripísať výlučne len jednému rodičovi, nakoľko obaja rodičia uvedenú situáciu nezvládli. Bolo potom na mieste, že otec opustil spoločnú domácnosť, aby v takomto správaní najmä pred maloletými deťmi rodičia nepokračovali, pretože uvedené, tak ako bolo zistené, malo zjavne negatívny dopad na psychický stav všetkých maloletých detí pochádzajúcich z manželstva rodičov. Rovnako súd konštatuje, že nebolo zistené na strane otca, že by sa mal agresívne správať vo vzťahu k maloletým deťom, hoci je pravdou, že si niektoré povinnosti vyžadoval zvýšeným hlasom, čo v danom stave najmä maloletý J. vnímal ako ohrozenie a obavu, ako daná situácia skončí. Bude preto potrebné do budúcnosti veľmi citlivo zvažovať spôsob výchovy u maloletého, najmä spôsob stanovovania pravidiel a ich dodržiavanie tak, aby maloletý mal vedomie, že tieto síce treba dodržiavať, ale bez obavy z ohrozenia o vlastný život alebo zdravie. Na základe uvedených úvah súd konštatuje, že nezistil žiadne také dôvody na strane otca alebo maloletého J., ktoré by ho viedli k vyhovneniu návrhu matky do tej miery, aby zakázal styk otca s maloletým J.. Aj samotná zákonná úprava zákaz styku považuje za krajné riešenie v celom výnimočných situáciách, nakoľko sa jedná o vážny zásah do rodičovských práv, ale aj do práv dieťaťa. Zo znaleckého dokazovania naopak vyplynulo, že prerušenie kontaktu medzi otcom a maloletým J. má práve negatívny dopad na psychický stav maloletého J.. Aj správanie matky, ktorá až príliš ochranárskym

spôsobom vystupuje do vzťahu medzi maloletým J. a otcom, vedie skôr k destabilizácii stavu maloletého ako k upokojeniu situácie. Otec prakticky od apríla 2019 bol len v minimálnom kontakte s maloletým J. po tom čo došlo k slovnému konfliktu medzi otcom a maloletou L. a následne aj ku konfliktu medzi otcom a J. (zo strany J. to bolo vnímané ako konflikt). Až do rozhodnutia súdu uplynuli takmer dva roky, počas ktorých otec mal len skutočne minimálny vplyv na maloletého J., to znamená, že na stave, v ktorom sa maloletý J. nachádza, môže mať výrazný podiel predovšetkým matka. Zo správania matky, tak ako vyplynulo zo správ z psychologického poradenstva, vyplýva, že matka nedokáže prekonať rozpad partnerského vzťahu a nadviazať komunikáciu s otcom ohľadne maloletých detí, pričom súd nezistil, že by sa matka primerane pokúšala o nadviazanie vhodnej komunikácie, ktorá v danom prípade je nevyhnutná pre úspešnú a riadnu starostlivosť oboch rodičov o maloleté deti do budúcnosti. Rovnako súd nezistil, že by matka pozitívne viedla maloletého J. k prekonávaniu aktuálneho stavu strachu a ohrozenia. Súd pri osobnom kontakte s maloletým mal možnosť vidieť, ako maloletý je vyslovene citovo naviazaný na matku a má akúkoľvek obavu stretnutia s inými, pre neho cudzími ľuďmi. Súd si uvedomuje, že rodina okolo maloletého J. sa rozpadla, z domácnosti odišiel otec, ktorý sa dovtedy o maloletého riadne staral a mal s ním vytvorený pozitívny vzťah, následne odišla z rodiny aj maloletá L., s ktorou mal taktiež maloletý vytvorený výborný vzťah, čo konštatovala aj znalkyňa v znaleckom posudku, najstarší syn X. ukončil strednú školu, to znamená, že zrejme začína žiť svoj vlastný život a v danej situácii pre maloletého je jediným pevným bodom v rodine matka, na ktorú sa citovo upol. Je treba si však uvedomiť, že najmä rodičia sa majú správať tak, aby umožnili svojim deťom ďalší vývoj a rozvoj, vlastnú identifikáciu, hľadanie vlastných názorov, sebazpoznávanie, čo je predpokladom pre úspešný zdravý vývoj maloletých detí. Preto v tomto smere bude najmä na postoji matky, aby v danej situácii nerezignovala, ale neustále hľadala spôsoby a našla v sebe silu prekonať aktuálnu situáciu, pretože je potrebné, aby mala na zreteli najmä záujem maloletého J., ktorý sa nemusí stotožňovať so záujmom matky, ktorá nemá záujem o nadviazovanie komunikácie s otcom. U mal. J. nie je dostačujúce, ak matka deklaruje, že mu nebráni kontaktu s otcom, treba zo strany matky aktívna podpora na takéto stretnutia a zabezpečovanie maloletého, že matka skutočne súhlasí s takýmto kontaktom a zároveň mal. ubezpečiť, že sa k matke môže kedykoľvek vrátiť po stretnutí s otcom do domáceho prostredia. Je žiadúce, aby komunikácia medzi otcom a maloletým J. sa čo najskôr obnovila a aby došlo k opätovanému vytváraniu a upevňovaniu rodičovských väzieb medzi otcom a maloletým J.. Z uvedených dôvodov súd návrh matky na zákaz styku otca s maloletým J. považoval za nedôvodný, výslovne v rozpore so záujmami maloletého J., nakoľko by tým došlo k ohrozeniu jeho zdravého vývoja do budúcnosti. Súd z tohto dôvodu návrh matky na zákaz styku otca s maloletým J. zamietol.

36. Zároveň súd uložil rodičom ako aj maloletým deťom výchovné opatrenie a to povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu. Súd konštatuje, že doteraz uložené výchovné opatrenie neodkladným opatrením plnilo svoj účel a zo záverečnej správy odborného poradenstva, ako aj z doporučení znalkyne a MUDr. L. vyplýva, že je potrebné naďalej pracovať s rodinou, najmä za situácie, kedy došlo k napätiu vzťahov medzi matkou a L., čo má negatívny dopad aj na stav maloletého J.. Preto bude žiadúce, aby odborné poradenstvo bolo zamerané aj na obnovenie vhodnej komunikácie medzi matkou a maloletou L. a medzi maloletými deťmi navzájom. Súd bude v ďalšom sledovať vykonávanie tohto výchovného opatrenia a priebežne ho hodnotiť. Súd upozorňuje rodičov, že v danom prípade záleží na ich postoji a prijatí doporučení s tým, aby mali na zreteli najmä záujem maloletých detí. Výrok o uložení výchovného opatrenia má charakter uznesenia (§ 111 písm. l/, § 120 ods. 1 C.m.p.), preto je vykonateľné doručením rozhodnutia (§ 2 ods. 1 C.m.p., § 238 ods. 3 C.s.p.), t. j. je potrebné sa mu podrobiť od doručenia tohto rozsudku.

37. Pokiaľ otec žiadal širšiu úpravu styku s maloletými deťmi, súd konštatuje, že vo vzťahu k maloletej L. bude potrebné, aby sa rodičia dohodli na ďalšej osobnej starostlivosti o maloletú L. a ďalšej úprave rodičovských práv, pokiaľ nenájdu túto dohodu, bude potrebné, aby sa ktorýkoľvek z rodičov obrátil na súd, na úpravu rodičovských práv vo vzťahu k maloletej L. za aktuálne rešpektovaného názoru maloletej L. na starostlivosť rodičov o ňu. Preto úprava styku vo vzťahu k maloletej L. bola v čase vyhlásenia rozsudku bezpredmetná. Čo sa týkalo protinávrhu otca na úpravu styku s Frederikom, kedy sa dožadoval širšej úpravy styku, súd konštatuje, že na základe aktuálne zisteného psychického stavu maloletého nevidel priestor na rozšírenie úpravy styku otca s maloletým Súd si je vedomí, že ani aktuálna úprava styku nebude zodpovedať potrebám otca a maloletého Otec by si mal uvedomiť, tak ako vyplynulo, či už zo znaleckého dokazovania, ale aj z ďalších lekárskeho správ, že prípadným nútením maloletého ku kontaktu s otcom súdnym rozhodnutím alebo núteným výkonom takéhoto rozhodnutia, nedosiahne sledovaný cieľ. Súd je presvedčený, že na základe uloženého výchovného opatrenia sa môže obnoviť

kontakt medzi otcom a maloletým J. a to postupne a až po jeho ustálení bude vhodné s prihliadnutím na prania maloletého a možnosti otca vytvoriť adekvátny model stretávania sa otca s maloletým tak, aby zostal zachovaný vzťah medzi otcom a synom, ale aj vzťah medzi maloletými deťmi J. a L., pokiaľ je táto aktuálne u otca. Za daného stavu preto nová úprava styku otca s maloletým J. v zmysle návrhu otca nie je v záujme maloletého J. a preto protinávrh otca na úpravu styku aj s maloletým J. súd zamietol.

38. Vo výroku č. IV/ a V/ súd rozhodol o zrušení neodkladných opatrení, ktoré boli vydané v priebehu konania. Súd má zato, že aktuálne uložený zákaz styku otca s maloletým J. stratil svoje opodstatnenie, naopak je dôležité, aby ani po právnej stránke nič nebránilo otcovi v obnovovaní kontaktu s maloletým J.. Rovnako neodkladné opatrenie, ktorým súd v priebehu konania uložil povinnosť rodičom a maloletým deťom podrobiť sa odbornému poradenstvu, stratilo opodstatnenie, nakoľko o ňom súd rozhodol v rozhodnutí o veci samej. Súd tak postupoval v súlade s § 363 C. m. p.

39. O trovách konania rozhodoval súd podľa § 52 C. m. p. a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pretože nezistil také okolnosti prípadu, kedy by priznal niektorému z účastníkov náhradu trov. O náhrade trov konania štátu, ktoré vznikli v súvislosti so znaleckým dokazovaním, súd rozhodoval podľa § 57 C. m. p. a vyslovil, že sa štátu náhrada trov konania nepriznáva. Súd nezistil také dôvody, ktoré by viedli k uloženiu povinnosti niektorému z účastníkov konania nahradiť trovy konania štátu, nakoľko výsledky znaleckého dokazovania boli pre súd dôležitým podkladom rozhodnutia s tým, že za vzniknutú situáciu môžu konflikty v rámci komplexného posúdenia celej rodiny.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v dvoch vyhotoveniach (§ 355 ods. 1, § 362 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 C.s.p.).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 1, 2 C.s.p.).

Odvolaie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 C.m.p.).

Odvolaie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 C.m.p.).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 C.m.p.).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok); ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 ods. 1, § 376 ods. 1 C.s.p.).